

Foia românească

Vineri
29 mai
1998

Anul I
Nr. 22

(Serle nouă)

Săptăminal al românilor din Ungaria ♦ Fondat în 1951 ♦ 8 pagini ♦ 20 forinți

Schimb de experiență în județul Hunedoara

În cadrul articolelor apărute în săptăminalul nostru privitoare la relațiile ungaro-române accentuăm mereu necesitatea dialogului permanent, drept singurul mod de soluționare a problemelor-cheie dintre cele două țări și popoare, dialog care se va solda în acest fel cu rezultate favorabile.

Pe de altă parte, sintem convinși că nu numai noi gândim în acest mod. Astfel de idei s-au conturat la mai multe întâlniri și foruri. Politicienii din ambele țări au accentuat că și în viitor trebuie să se păstreze canalul de comunicație din ultimii ani. Pe de altă parte, trebuie luat în considerație că soluționarea problemei minorităților este un „examen de intrare” într-o Europă civilizată, unită.

Privind din acest aspect, invitația lui **Pompiliu Budulan**, prefectul județului Hunedoara, adresată *Prezidiului Autogubernării pe Țară a Românilor din Ungaria* a fost primită pozitiv și urmată.

Conform invitației și a programului stabilit în prealabil de Oficiul A.Ț.R.U. cu Prefectura județului Hunedoara, delegația compusă din membrii Prezidiului A.Ț.R.U., în frunte cu președintele **Ion Budai**, a efectuat la sfârșitul săptămânii trecute o vizită cu caracter de schimb de experiență la Deva, reședința județului Hunedoara.

În timpul șederii în România, membrii delegației minorității române din Ungaria au fost primiți de prefectul Pompiliu Budulan la Prefectura județului Hunedoara. În acest cadru au purtat un schimb de păreri cu conducători ai instituțiilor culturale și societăților civile de nivel județean.

În cadrul întâlnirii de la Prefectură, moderată de subprefectul **Nicolae Segesvári**, s-a făcut un schimb util și necesar de idei privind relațiile culturale și cele din sfera civilă. (În această ordine de idei, din partea gazdelor s-au oferit minorită-

ții române din Ungaria burse de studii, primirea unor grupuri școlare, precum și cărți pentru școlile noastre.) Tot cu această ocazie s-a pus accept și pe intensificarea relațiilor și schimburilor economice, mai ales dintre localitățile înfrățite.

O însemnătate aparte a avut-o prezentarea situației minorității noastre, făcută de **Ion Budai**, președintele Autogubernării pe Țară a Românilor din Ungaria. După prezentarea unui scurt istoric al minorității noastre, președintele a considerat necesar să accentueze că printre multiplele probleme actuale se numără și cea a minorităților. *Există – a spus vorbitorul – trei condiții pentru ca o minoritate să-și păstreze identitatea: minoritatea să fie conștientă de statutul pe care îl are în raport cu majoritatea; majoritatea să fie tolerantă față de populația minoritară, în cel mai larg sens al cuvântului; țara-mamă să fie conștientă că trebuie să ajute minoritatea respectivă. În mod regretabil, aceste trei condiții nu s-au asigurat împreună niciodată concomitent și nu au fost îndeplinite pe deplin.*

Președintele Budai a mai remarcat că deseori s-a reproșat românilor din Ungaria că nu-și cunosc limba maternă. Această stare de fapt se datorează atât împrăstierii, cât și mediului familial. *Mai exact – a spus domnul Budai – s-a pierdut tradiția de a se vorbi limba maternă în familie. Această sarcină ar trebui preluată de școală, pentru ca limba română să nu se piardă.*

În continuarea dialogului purtat la Prefectură, gazdele au fost informate și despre cadrul legislativ asigurat de Legea privind Drepturile Minorităților Naționale și Etnice din Ungaria.

Șederea delegației Prezidiului A.Ț.R.U. în județul Hunedoara a luat sfârșit cu vizitarea unor obiective cultural-istorice ale județului (în imagine).

T. Juhász

La Micherechi au votat mulți cetățeni și în al doilea scrutin

După al doilea tur de scrutin al alegerilor parlamentare '98

Victoria alianței civice

La cea de-a treia ediție a alegerilor parlamentare democratice, după cea din 1990 și 1994, de această dată forțele alianței civice au obținut victoria. Această victorie s-a și conturat deja după primul tur de scrutin al alegerilor parlamentare din 10 mai 1998, când după Partidul Socialist Ungar, care a obținut 32,29% din voturi, Federația Tinerilor Democrați-Partidul Civic Ungar s-a clasat pe locul doi cu 28,20% din sufragii, partidul tinerilor înregistrând astfel o creștere spectaculoasă comparativ cu legislativele precedente, când a întrunit doar 9% din voturi. După al doilea tur de scrutin, din 24 mai '98 – când în fața urnelor s-au prezentat 55,21% din alegătorii cu drept de vot – forțele politice au schimbat componența celor 386 de locuri ale Parlamentului de la Budapesta, înregistrându-se următoarele rezultate definitive: **Federația Tinerilor Democrați-Partidul Civic Ungar 148 de mandate, Partidul Socialist Ungar 134 mandate, Partidul Independent al Micilor Agrarieni 48 mandate, Alianța Democraților Liberi 24 mandate, Forumul Democraților 17 mandate, Partidul Ungar pentru Justiție și Viață 14 mandate, iar Mihály Kupa, fostul ministru de finanțe a intrat în Parlament ca singurul candidat independent cu 1 mandat.**

Fără discuție că după cunoașterea rezultatelor primului tur de scrutin și mai ales urmărind cu atenție tratativele dintre partidele aflate în opoziție în ultimii patru ani, rezultatele finale au putut fi deja prognostizate. De ce anume? Pentru că în vederea debarcării de la guvernare a coaliției socialist-liberă partidele opuse, în special Partidul Independent al Micilor Agrarieni și Federația Tinerilor Democrați-Partidul Civic Ungar au oferit sprijin candidaților mai bine plasați din alte formațiuni de dreapta pentru al doilea tur de scrutin, cerându-le, totodată, reciprocitate pentru alte cazuri concrete din teren, spre a-i înlătura pe socialiști.

Dovedind fair play și amabilitate politică, imediat după aflarea rezultatelor, președintele Partidului Socialist Ungar, **Gyula Horn** l-a felicitat pe mai tânărul său adversar politic **Viktor Orbán**, liderul tinerilor democrați pentru victoria obținută, și i-a urat succes în cazul că va constitui noul guvern. Liderul socialist a amintit că și dacă partidul său va fi în opoziție, va lupta pentru aceleași scopuri pentru care a luptat și cât timp a fost la putere! În vederea formării unui guvern stabil au și început negocierile imediat după aflarea rezultatelor finale.

– km –

Din cuprins:

»Învățătura convorbirii noastre: trebuie să ai o curiozitate sănătoasă față de tot ce e bun și ce e rău în jurul tău, să fii la curent în continuu, fiindcă numai așa te poți apăra de pericole evitabile, precum au dovedit-o și răspunsurile celor șase elevi.«

(Pag. a 5-a)

»Intrăm în clasă... Casian Alexandra! E numele meu. Știu. Dar nu răspund. Pe mine nu mă strigă nimeni așa. Toată lumea mă strigă Luchi... Îmi vine a râde. Așa-i de caraghios să te strige cineva Casian Alexandra ca și cum ar striga-o tata pe mama, în loc de Catia, Casian Ecaterina. Doamna se uită la mine și râde. Cu mata vorbesc, fetiço... Cum te cheamă? Cum îți zice mama acasă?»

(Pag. a 6-a)

Reflecții... Reflecții... Reflecții...

Și noi sîntem pentru românii din Ungaria!

În legătură cu articolul despre ședința Autogovernării minoritare române din Békéscsaba, apărut în numărul trecut al Foii Românești, Redacția Românească a Televiziunii Maghiare dorește să menționeze următoarele: Colaboratorii atelierului românesc al televiziunii consideră că minoritatea noastră are nevoie de toate forțele creatoare. Ne asumăm sarcina și datoria, că cele mai promițătoare încercări ale unor organizații – după puterile noastre – să fie prezentate și pe micul ecran. Ne bucurăm că Autogovernarea românească din Békéscsaba are de multe ori asemenea inițiative. Despre acestea relatăm nu numai de dragul înregistrării unor evenimente, ci și cu intenția de a ajuta telespectatorii în aprecierea lor și cu speranța, ca cele văzute vor putea stimula spre bine și activitatea altor comunități.

Spațiul nostru de emisie este însă limitat. El nu este rezervat doar pentru prezentarea evenimentelor. Televiziunea trebuie să îndeplinească și alte scopuri. Colaboratorii redacției sînt datori să realizeze emisiuni în care primește importanță istoricul și cultura românilor din Ungaria. Acestea nu sînt legate doar de evenimente și acțiuni concrete.

Sîntem convinși, că am fost „pentru românii din Ungaria” și atunci, cînd patru dintre creațiile noastre din anul trecut au rulat la Festivalul Maghiar de Filme.

De altfel, emisiunea noastră conține și știri, pe care le-am introdus cu intenția de a relata și despre acele evenimente la care nu sîntem prezenți cu camera de luat vederi.

După ce în anul 1997 redacția noastră a

realizat un montaj amplu despre într-adevăr frumosul concurs de povești de la Békéscsaba, în acest an am atras atenția asupra lui în blocul informativ (E. N. 29 aprilie), iar apoi am publicat lista cîștigătorilor (E. N. 20 mai). Considerăm că nu a lipsit intenția de informare, ci forma prezentării a fost alta. Realizatorii programului au însă dreptul de a alege – sau a schimba de la un an la altul – genul de prezentare al unui eveniment. Aceasta este responsabilitatea redactorului.

Redacția Românească a Televiziunii Maghiare oferea cu plăcere informații membrilor autogovernării din reședința județului Bichiș, care ar fi ajutat întocmirea raportului în discuție. Dar poate sînt telespectatori fideli ai emisiunii Ecranul nostru, ceea ce ne dorim din tot sufletul.

Din cele înțelese din articolul semnat de Tiberiu Juhász pot deduce că mai puțini ascultă emisiunile românești radiofonice. Deși presa electronică numai cu munca colegilor de la radio se poate concepe, despre care știu cu siguranță, că le este importantă cauza românilor din Ungaria, și încearcă să informeze cu convingere despre existența de român în această țară. Păcat că ei nici nu au avut șansa să fie măsurați.

Sînt convins însă, că colaborarea noastră va fi normală, deoarece sîntem recunoscători românilor din Ciaba, fiindcă aparțin acelor puține comunități românești din Ungaria, care încearcă să ne țină la curent cu activitățile întreprinse.

Tiberiu Boca

redactor responsabil Ecranul nostru

Am fost prezentă

Am fost prezentă la concursul de povestire al copiilor de școală generală, care a avut loc la 2 mai la Békéscsaba. Mai mult chiar: am fost invitată și în juriul acestuia. După părerea mea a fost o decizie foarte simpatcă a organizatorilor, a Autogovernării minoritare române din oraș, ca în acest an să facă parte din juriu nu numai profesori, ci și ziariști. Trebuie să mărturisesc că am fost foarte mîndră că am primit invitație în juriu și am așteptat concursul de povestire aproape atît de emoționată ca și copiii.

Dar se pare că orice fericire are a ei nemulțumire!

Am fost în juriul concursului de povestire în calitate de reporter, redactor la televiziune și radio. Televiziunea fiind o ramură mai atrăgătoare și preferată a mass-mediei, mulți mă știu în primul rînd ca redactor de știri la TV. În articolul semnat de Tiberiu Juhász, cu titlul „Ședință ordinară la Békéscsaba”, apărut săptămîna trecută în Foia Românească, am fost acuzată, de către membrii autogovernării minoritare române din Békéscsaba, împreună cu ceilalți colegi de la TV, că „nu sînt pentru românii din Ungaria”, fiindcă n-am luat parte la Concursul de povestire. Cine n-a luat parte? Eu sau camera de luat vederi? Înseamnă asta că pentru organizatori este mai importantă o cameră, un obiect neînsuflețit, decît un redactor? Un redactor, care a informat și înainte despre pregătiri, și după concurs, ce rezultate au fost obținute, care sînt cei mai buni povestitori ai școlilor noastre. (În emisiunea „Ecranul nostru”, în ediția din 29 aprilie am anunțat organizarea concursului de povestire, iar în cea din săptămîna trecută, la 20 mai, am publicat întreaga listă a cîștigătorilor). Asta a fost la TV.

În perioada 4–8 mai, în două emisiuni de seară, difuzate pe țară, am transmis ascultătorilor cele mai frumoase interpretate povești. Concursul avînd loc la 2 mai, sîmbătă, la radio în prima zi de lucru, deci, la 4 mai s-a relatat amănunțit (!) și în emisiunea regională de dinainte de masă, pe care – din păca-

te – nu toți din țară o pot recepționa, dar românii din județul Bichiș, Bihor și Csongrád o pot asculta zilnic. Dacă vor! Și la asta nu trebuie altceva, numai un pic de voință și bineînțeles, un aparat de radio.

În cunoștința acestor certitudini, am cîteva întrebări: Eva Ruja Bánya, care a prezentat la ședința autogovernării raportul despre **Prezența și reflectarea activității autogovernării minoritare române în presa scrisă și electronică** a urmărit și emisiunile de la radio înainte de a întocmi acest raport? (Știut este că și radioul aparține presei electronice.) Ce a cuprins acest raport despre emisiunile radio? La ședința din 13 mai la radio n-am primit invitație. De ce?

Redacția românească a Radiodifuziunii Maghiare este singură în țara noastră. Bineînțeles, se străduiește să participe la toate acțiunile pe țară, precum a fost prezentă și la Concursul de povestire. Nu trebuie uitat – și nu știu dacă cel care a făcut raportul amintit dispune de aceste cunoștințe – că față de cele 25 de minute de care dispune săptămînal emisiunea TV, radioul transmite program românesc săptămînal în 14 (!) ore. În fiecare zi 2 ore. Eu nu consider că pentru toată lumea sînt sau trebuie să fie importante emisiunile de la radio, dar pentru cel care face un raport, cred că asta este o datorie. Altfel poate fi acuzat cu lipsa profesionalismului.

Iar că cine nu este pentru românii din Ungaria? Nu cred că îi aparțin acestei categorii. Din toată puterea și cu toată capacitatea mea slujesc românii din Ungaria, realizînd emisiuni, adunînd și prezentînd cele mai importante informații pentru românii din Ungaria. La radio încercăm să atragem noi forțe, români tineri (!) pentru informarea și delectarea ascultătorilor. Sînt convinsă că se află printre noi mulți – tineri și mai puțin tineri – talentați a căror inteligență ar putea fi de folos pentru noi toți, pentru românii din Ungaria. Și aceștia nu cu afirmații false și jignitoare trebuie atrași.

Eva Iova, redactor

Subvențiile acordate de Fundația publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”

La ședința din 14 mai, Curatoriul Fundației Publice pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria a decis despre subvenționarea dosarelor de concurs înaintate pentru sprijinirea programelor de tineret. Din cele **48 de dosare românești** înaintate spre curatoriu, au fost sprijinite doar **18**, care au primit în total o sumă de **1.806.000 forinți**.

1. Centrul cultural din Bătania	
■ organizarea taberei naționalităților	300.000 ft.
2. Școala din Otlaca-Pustă	
■ tabără de vară pentru copii	167.000 ft.
3. Fundația Lucian Magdu din Bătania	
■ concurs literar „L. Magdu”	55.000 ft.
4. Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria	
■ invitația scriitorului Augustin Buzura	60.000 ft.
■ organizarea a 23-a ediție a taberei etnografice	120.000 ft.
5. Centrul Cultural din Chitighaz	
■ tabără de vară	150.000 ft.
6. Autogovernarea minoritară română din Bichișciaba	
■ organizarea concursului de povestire	57.000 ft.
7. Cercul de prietenie al Muzeului Bihorean din Berettyóújfalu	
■ organizarea unei tabere de cunoaștere a patriei	50.000 ft.
8. Gheorghe Ruja, Micherechi	
■ participarea tinerilor la tabere din România	150.000 ft.
9. Asociația de artă plastică din Chitighaz	
■ programe pentru tineret	195.000 ft.
10. Căminul cultural din Jaca	
■ tabere de lectură	22.000 ft.
11. Școala generală din Lökösháza	
■ întâlnirea școlărilor români	230.000 ft.
12. Asociația Culturală a Românilor din Chitighaz	
■ tabără de dansuri populare	60.000 ft.
13. Școala generală din Bedeu	
■ program cultural de păstrare a tradițiilor	50.000 ft.
14. Centrul cultural din Apateu	
■ organizarea unei tabere de cunoaștere a patriei	30.000 ft.
■ vizită la casa-muzeu din Chitighaz	30.000 ft.
■ cumpărarea de costume populare noi	50.000 ft.
15. Centrul cultural din Săcal	
■ program cultural teatral	30.000 ft.

Din motive tehnice în numărul 20 al săptămînalului *Foia românească* nu s-a publicat numele cîștigătorilor la categoria bursă literară. Deci, în anul acesta au fost sprijiniți următorii concurenți:

1. Dr. Maria Berényi	180.000 ft.
2. Vasile Roxin	100.000 ft.

APEL

Catedra de limbă și literatură română din Seghedin organizează la **20 iunie 1998** prima întâlnire a foștilor studenți. Cei care doresc să participe la această întâlnire sînt rugați să se prezinte (nume și adresă) la Catedra, română a Școlii Superioare din Seghedin.

Adresa: Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Román Nyelv és Irodalom Tanszék
6725 Szeged, Hattyas sor 10. Tel. și fax: 62/456-093

Autobuzul s-a oprit în centrul comunei Jaca. Totul mi-a devenit cunoscut – deși ultima dată am trecut prin acest loc acum șase ani –: la dreapta, clădirea primăriei, la stînga alimentara, strada ce duce spre biserica ortodoxă, apoi cabinetul medical, căminul vîrstnicilor și școala. Și uite-o pe **Ibolya Bíró**, conducătoarea bibliotecii, care sosește în întîmpinarea mea, neschimbată, doar părul puțin încăruntit „vorbește” de anii lăsați în urmă. Ea emoționată: oare îmi va plăcea noul sediu al centrului cultural și al bibliotecii... Iar eu, la fel de emoționată de revedere. După un scurt drum, dincolo de șirul cu castani cu florile albe și roz s-a ivit romanticul și impresionantul „castel al culturii”. Castelul Rhédey din Jaca a primit acest nume din partea presei județului Hajdú-Bihar, de cînd, din 14 martie a.c., castelul a devenit Centrul cultural și sediul bibliotecii.

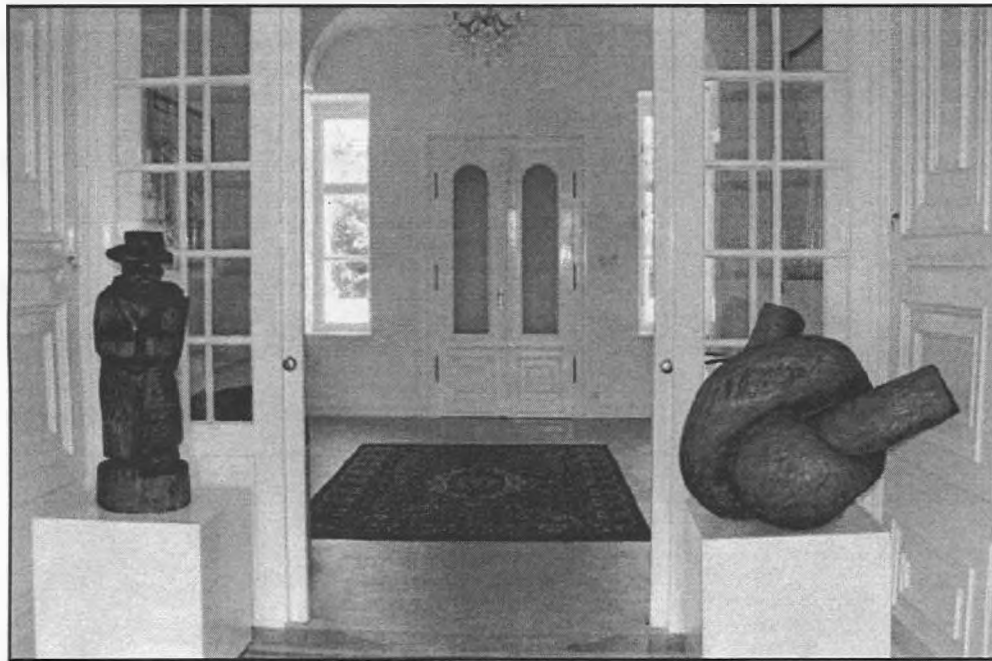
Acea culoare galbenă a razelor de soare împletite cu verdele copacilor și al tufișurilor a pregătit sufletul omului de frumusețile din interior: intrarea prietenoasă, împodobită cu sculpturile realizate de **Judith Egyed** (din Oradea), spațioasele săli sub lumina policandrelor măiestre, unde cincisprezece mii de volume și-au găsit loc pe rafturi spre bucuria tuturor (separat literatura pentru copii, literatura de specialitate și beletristica). În partea cealaltă, grandioasa sală de conferințe, decorată cu picturile în ulei (cadourile artiștilor participanți la tradiționalul șantier de artă), sala omagială a pictorului **Gyula Madarász**, unde sînt expuse picturile sale lăsate ca moștenire comunei sale natale; pianul sobru dintr-un colț, singura relictă rămasă din mobilierul original al castelului.

Printre rafturile de cărți, două mici expoziții: una din baltașurile, bîtele cu capete aurii ale turnătorului (de metal) **Vince Verebi**, cealaltă din delicatele și fragilele brățări, lăncșoare și cercei din măr-găritare înfirate ale profesoarei **Irén Katalin Papp**.

– Acest „lăcaș” comod și spațios a mărit interesul față de cultură? – am întregat-o pe **Ibolya Bíró**, directoarea instituției.

– Vizitatorii noștri obișnuți nu au fost împiedicați nici pînă acum în frecventarea bibliotecii, a programelor și a ocupațiilor din cadrul cercurilor obișnuite, nici în cursul mutării din clădirea veche, care s-a

În „Castelul culturii”

Imaginea intrării cu impresionantele sculpturi

Colegele din „castelul culturii”, bucuroase de noile condiții

desfășurat în două zile – mulțumită ajutorului primit din partea Serviciului de gestionare economică și tehnică (GAMESZ) și din partea locuitorilor.

Nivelul ridicat al activității noastre, sperăm să-l realizăm și în viitor, deoarece continuăm toate programele anterioare, dorind să ne îmbogățim puțin fresca prin accen-

tuarea programelor legate de turism, asigurînd loc tot mai multor organizări teritoriale, regionale culturale, politice și de educație. Astfel vom organiza și în anul acesta, pentru a șasea ocazie, șantierul internațional de artă, pentru tineret și adulți la care am invitat peste 50 de pictori, graficieni, sculptori din România și din regiunea de est a țării noastre. Această tabără va începe și de data aceasta cu o expoziție a unui artist din județul Bihor și cu o expoziție din arta populară: din broderiile și țesăturile din Furta.

În vara aceasta vom concentra munca noastră la copii. Am înaintat concursuri pentru organizarea unor tabere de limbi străine, o tabără de lectură pentru copii care trăiesc în condiții defavorabile.

Începînd din iunie va porni și șirul excursiilor tradiționale, cînd vizităm cunoscutele centre balneare, lacul Balaton. De data aceasta vom călători și prin județul Bichș vizitînd cîteva biserici ortodoxe.

– În privința castelului ce mai e de făcut?

– Mai avem cîteva idei care așteaptă să se îndeplinească. În primul rînd am dori să amenajăm o sală din mobilier și obiecte autentice ale familiei Bethlen. În privința aceasta, **Ferenc Betlen**, descendentul familiei, care lucrează în cadrul O.N.U., ne-a promis că ne va dăruia o colecție din relicvele familiei.

Am început tratative și cu **Igor Grin**, directorul Muzeului „Munkácsy” din Békéscsaba despre posibilitatea întemeierii unei mici expoziții cu cîteva obiecte colecționate din această regiune în cursul taberelor etnografice de vară.

Cea mai mare investiție ar însemna-o pregătirea întregului mobilier interior (de la clanțe pînă la rafturile pentru cărți) printr-o agenție de arhitectură interioară în stilul adecvat epocii și stilului arhitectural al castelului. (Am înaintat concursuri spre Ministerul de Interne și spre Ministerul Finanțelor.)

Se întrevade și șansa realizării sistemului de siguranță (și alarmă) a centrului cultural prin obținerea unor fonduri, la fel, prin concurs.

Dar important este, că aproape nu trece nici o săptămînă fără organizarea măcar a unui program...

Autobuzul a părăsit satul, Jaca luîndu-și rămas bun de la mine cu priveliștea cu legătorilor de mușețel din hotar...

– anra –

Oriunde treci prin Ungaria, pretutindeni dai numai de prețuri piperate: și la magazine, și la piețe. La Giula marfa este mai scumpă decît la Budapesta, chiar decît în Europa de Vest. Oamenii ar dori să cumpere fel de fel mărfuri, dar de multe ori nu au din ce! Și dacă totuși trebuie să facă cumpărături, atunci de zece ori înconjoară marfa pînă să decidă să plătească din punguța subțire! De sărbători mari, situația este mai delicată: atunci oamenii cheltuiesc, zicînd „Barem atîta! ... O dată trăim și noi, oamenii de rînd, așa cum se cuvine!”

Se pune întrebarea: De ce?

Dacă mergem în străinătate, dacă sîntem acasă, celor mai mulți ne place să ne plimbăm prin piață, să țirguim, chiar și atunci cînd nu vrem să cumpărăm nimic.

Oare de ce?

În primul rînd ne interesează ce mărfuri se oferă spre vînzare. Apoi ne interesează omul, cumpărătorul care se tocmește, țirguiește și cumpără. Ne atrage vîrtejul țirgului, marfa și culorile anotimpurilor. Înora țirgurile dau speranță, altora le lasă gură apă și gust amar...

Ce mai poți face la piață?

Te întîlnești cu prieteni și cunoscuți și stai de vorbă. Te întîlnești cu fețe cunoscute și necunoscute, cu fețe noi... Apoi ne aruncăm privirile în toate părțile, căutăm ce este mai frumos...

Așa, într-o frumoasă dimineață de primăvară, m-am dus și eu la piață. M-am întîlnit cu o pereche, soți vîrstnici, care nu pot lipsi de la piață: buni producători agricoli, iar marfa lor este întotdeauna frumoasă. „Bătrînii mei” sînt tot așa de frumoși și la suflet. Nu pot să trec pe lîngă ei fără să-i întreb ce mai fac, cum o duc cu sănătatea, cum se desfășoară lucrările de primăvară.

– Ce mai facem? O ducem bine! Așa cum se poate, așa, la bătrînețe... Ne străduim, lucrăm... Dar nu mai merge așa cum a mers pînă alaltăieri... Acum iarăși avem pămînt, dar scade puterea... De pildă, în careva zi, am avut de cosit. Am tras coasa toată înainte de masă și cînd am ajuns acasă, m-am culcat, să mă odihnesc oleacă... Și nu am mai avut chef să mă scol... Asta pînă acum nu s-a întîmplat cu mine... A doua zi, iarăși am luat-o de la început... De acolo, de unde am lăsat munca cu o zi înainte... N-avem ce face... Lucrăm pînă cînd ne dă Dumnezeu putere... Continuăm ceea ce am învățat de la părinții noștri și avem încredere că și nepoții se vor lupta pe aceste holde lucrate și îngrijite de noi...

La piață

Atît de frumoasă a fost mărturisirea aceasta! Nu am avut nimic de adăugat, numai că:

– Să vă dea Dumnezeu putere, ca împreună cu soția și cu familia să lucrați pe aceste pămînturi, ca ele să rodească cît mai bogat. Apoi, să ne revedem așa, la piață, ca producător agricol, să putem

cumpăra din aceste roade.

Într-altă zi de piață m-am întîlnit cu un alt român: – Bună ziua! Bună ziua! – și am stat la vorbe. L-am întregat de familie, de nepoți. Și mi-a răspuns cu bucurie:

Toți sîntem sănătoși, mulțam Doamne!

E adevărat, lucrăm foarte mult, dar cu bucurie, că sîntem gazdele noastre, nu ne mîndă nimeni, numai interesele personale, interesele familiei. E înțelegere între noi, ne iubim unul pe altul. Știți, așa a fost la noi întotdeauna... Eu mi-am iubit nevasta atîta – arătînd cu degetul –, ea m-a iubit cu ceva mai mult... și invers. Așa a fost și atunci cînd am lucrat în cooperativă... Numai că atunci nu am trăit așa... Pe atunci ne porunceau oameni care nu se pricepeau la nimica... Iar cînd eram încă tînăr, atunci eram slugă... Seceram și căram sacii... Atunci trăiau încă și părinții noștri... Iubirea și respectul le-am învățat de la ei...

– Nepoții! Sînt o mare fericire! Mai ales că învață bine...

Apoi le promit că într-o zi, dacă trece pe la noi, o să ciocnim cu o țuică. Dar încă o dată ne atrage atenția, că iubirea și respectul unul față de altul în familie este cel mai important în viața aceasta pămîntească.

Într-o altă zi, cam somnoroasă, eram mai puțini oameni la țirguit. Ne venea din față o altă familie cunoscută cu care cîndva am avut relații bune dar s-au despărțit drumurile, cărora am vrut măcar să le dăm binețe. Ei și-au întors capul, fără să ne ia în seamă...

Și mi-am zis atunci – Ei, nu s-a întîmplat nimic!... Așa e viața. Dar la proxima ocazie cînd ne întîlnim încercăm din nou, să le zicem bună ziua! Dacă nu ne primesc salutul, nu facem caz din întîmplarea aceasta... Vom privi înainte și vom merge mai departe, că nici grădina lor, nici gîndurile lor nu rodesc nimic pentru noi... Și mare-i grădina lui Dumnezeu...

Oamenii se plimbă, cumpără, discută. În vîrtejul țirgului ne întîlnim cu prieteni, cunoștințe bune, cu dușmani, cu turiști... Și așa e normal. Dar prețurile rămîn piperate. Totuși, cînd ne putem îngriji sufletele, atunci e bine la piață...

Șt. Oroian

La școala generală din satul copilăriei mele Micherechi, mă reîntorc întotdeauna cu cea mai mare plăcere, fiind primită de fiecare dată cu căldură și ospitalitate. La recenta mea vizită am dorit să aflu un anumit bilanț despre activitatea școlară, instructiv-educativă din anul școlar 1997/98.

– Din nou pot să mărturisesc cu suflul împăcat, că sîntem la sfîrșitul unui an școlar bogat în succese și rezultate frumoase. Am reușit să realizăm cele planificate la lecțiile școlare, dar și în cadrul activităților extrașcolare. Doar „Ziua Copilului” mai urmează, despre care încă nu știm cînd va avea loc, fiindcă depinde de timp: în ziua respectivă am vrea să sărbătorim cu toții în mijlocul naturii, la „pădușă” de la marginea satului. Sîntem într-o perioadă importantă – în zilele acestea în fiecare clasă se țin în șir recapitulări, sistematizări ale cunoștințelor, iar elevii fac ultimele eforturi pentru obținerea notelor mai bune la diferite obiecte de studiu. – a început să mă informeze domnul director **Mihai Bóka**.

– Ați reușit să introduceți și activități extrașcolare?

– Cele mai îndrăgite cercuri s-au ținut după-masă: dansuri populare pentru cursul superior și inferior, repetițiile corului, cercul de limba maternă, menit mai ales să pregătească elevii pentru concursurile de specialitate... Dar aș aminti și cercul de matematică sau cel de tehnică de calcul. Încă ceva: dintre cei 203 elevi, 103 au fost înscriși la căminul de zi, unde li s-au asigurat condiții optime, pregătindu-se pentru lecțiile zilei următoare.

– Autogovernarea locală v-a sprijinit și în anul școlar actual?

– Ca în anii precedenți conducerea satului ne-a acordat atenția cuvenită și ne-a ajutat după posibilități cînd era cazul. Părinții s-au bucurat și acum de rechizitele școlare, manuale și caiete gratuite dar și de achitarea luni la rînd a cheltuielilor mesei de prînz.

Ca să obținem fonduri în plus, ne folosim de posibilitatea concursurilor publicate. Astfel: aș aminti cele două calculatoare, trei magnetofone sau aparatele sportive. Din cei 30 000 ft cîștigați la recentul Concurs de povestire din Békéscsaba, din partea Autogovernării reședinței județului Bichiș vom procura materiale ilustrativ-demonstrative pentru dezvoltarea cunoștințelor de limbă.

– Despre școlarizarea actuală, vă rog câteva cuvinte!

– Înscrierea școlarilor din clasa întâi s-a terminat. Cu mulțumire trebuie să spun că din septembrie vom avea 32 de elevi. Astfel, din toamnă vom putea porni două clase întâi paralele. Ne pare bine că aceasta e o dovadă că nu scade efectivul

Cu cîteva zile în urmă

În vizită la școala din Micherechi

școlarilor... Știind ce rol important vor avea limbile străine în viitorul tineretului, din septembrie școlarii vor putea studia pe lîngă limba română, maghiară, engleză și italiană.

– Ce va oferi elevilor vacanța de vară?

– Pe la sfîrșitul anului școlar se organizează excursiile pe clase, iar dacă o vor solicita elevii vor putea participa la tabăra de dansuri populare din țară, la tabăra de copii din România, la Bușoia fiind așteptați vreo patruzeci de copii... Așadar sper că pe copii îi așteaptă odih-

na, joaca, distracția – deci o vacanță plăcută!

Am dorit să aflu și despre situația clasei a opta. Dirigintele **Dumitru Bóka**, mi-a făcut un rezumat:

– Aceasta este a treia clasă, unde am fost diriginte. Firește, fiecare și avea trăsăturile caracteristice. Elevii clasei au fost disciplinați, silitori, n-am avut cu ei probleme mari, nici la învățătură, nici la comportare. A fost o colectivitate excepțională. Le-am predat limba și literatura română, dar am lucrat împreună și la orele de gimnastică, la cercurile de sport

și ne-am pregătit împreună pentru diferite competiții. Deci am avut prilejul să ne cunoaștem destul de bine. Cu părinții celor 18 elevi, la fel am avut relații permanente. Cînd era cazul, am primit orice sprijin din partea lor. Abia mai avem împreună cîteva zile, fiindcă la 12 iunie, în cadrul unei serbări festive, își vor lua rămas bun de la școală. Cu toții își vor continua studiile la diferite instituții de învățămînt mediu, la care le doresc și pe această cale noroc și cît mai multe succese.

În continuare am stat de vorbă și cu cîteva elevi din această clasă. Ei mi-au mărturisit că acest an a trecut atît de repede, parcă ar fi avut aripi. Și-au amintit și de anii de grădiniță, cînd au așteptat să fie școlari, mai ales, fiindcă la școală nu se doarme după-masă... De pe acum sînt emoționați, știind că peste cîteva zile vor sosi orele despărțirii... După aceea îi așteaptă alți colegi, alte cadre didactice, alt mediu... Le pare neșus de rău de sfîrșitul celor opt ani de despărțirea de școală și colegi.

Despre planurile lor am aflat cîte ceva: **Eva Ruzsa** și **Gheorghe Ruzsa** doresc să învețe la liceul „N. Bălcescu”, mai ales din cauză că le place limba română. **Silvia Ruzsa** în luna februarie în urma unui examen de admitere a fost admisă la Liceul Erkel din Giula, secția „ridicată” de limba engleză. „Engleza am învățat-o la școală, dar de patru ani am luat și lecții particulare. Fratele meu învață la Erkel, deci și el m-a motivat să decid astfel. Româna aș dori s-o studiez și în continuare, ca să dau examen de limbă pe parcurs.” – mi-a povestit Szilvi. **Anita Ruzsa** m-a informat astfel: „Eu voi învăța la Școala profesională „Munkácsy” din Giula, secția de vameși, unde voi avea posibilitatea să-mi învăț și limba maternă. Este adevărat că mi-am ales o profesie cam „bărbătească”, dar mie-mi place. Mai mult chiar: aș vrea să mă specializez în activitatea mea de viitor.” **Nicoleta Gomboș** dorește să învețe la Liceul „Ady și Bay” din Sarkad, interesînd-o „lumea informatică” spunîndu-mi: „Mă preocupă tehnica de calcul, computerele, disciplinele reale. Chiar am participat la ocupațiile cercului școlar și dacă aș avea acasă calculator, nici n-aș face altceva. După bacalaureat aș vrea să învăț doi ani la Giula să devin manager de informatică iar apoi să mă înscriu și la instituție de învățămînt superior... Dar aș vrea să fac și școala de contabili și aș dori să studiez și româna...”

Deci planurile sînt nenumărate, ambițiile sînt nemărginite. Nu ne rămîne decît să le urăm tinerilor împlinirea dorințelor, rezultate bune la studii și fericire în viață!

– E. Bányai –

Desen de Anamaria Bányai, 5 ani (Giula)

ANUNȚ pentru poeți

Editura ORION din București are în planul de apariții pe 1998 o ANTOLOGIE DIN POEZIA PĂDURII. Cartea va cuprinde cele mai frumoase piese din creația populară și din cea cultă (clasică, modernă și contemporană).

Poeții în viață (sau persoanele care îi reprezintă), doritori a figura în această antologie, sînt invitați să trimită grupaje de poezii – zece titluri maximum – din care editura va selecta pe cele mai adecvate temei.

Cu aceeași poștă se vor mai trimite:

– o fotografie a autorului (preferabil alb-negru);

– un curriculum vitae cuprinzînd:

– locul și data nașterii;

– studii (ce și unde);

– titlurile revistelor și ziarelor la care a colaborat sau colaborează;

– premii, titluri ori alte distincții românești sau străine;

– foarte important: o declarație autenticată notarial din care să rezulte cedarea drepturilor de autor Editurii ORION pentru piesele care vor fi cuprinse în antologie. În schimb editura se obligă să dea fiecărui autor (sau moștenitor legal) un exemplar de lux din această ediție.

Trimiterile incomplete nu vor fi luate în considerație.

Materialele necuprinse în antologie nu se înapoiază.

Anunțul de față se adresează în aceeași măsură poezilor din Basarabia, Bucovina, Israel, poezilor de limbă română din țările vecine ca și celor din întreaga diasporă.

Pentru ca antologia să poată apărea în cursul acestui an, editura așteaptă aceste corespondențe pînă la data de 15 iulie 1998, la adresa Orion Edcompublexim S.R.L. București, str. Ion Brezoianu, nr. 51. cod. 707 113.

Ochii somnoroși, închiși pe jumătate se pierd în depărtare, mâinile tremurătoare, cad jos amețite, fără putere, limba se încurcă în vorbe, mintea e rătăcită în lumea inconștienței, trupul este incapabil de orice activitate, clipa ce vine e incalculabilă – toate acestea sînt semnele narcozei, ale consumului de droguri.

Consumul de substanțe narcotice a devenit o problemă națională care s-a răspîndit în așa măsură, încît trebuie vorbit despre ea în permanență, iar rezolvarea ei trebuie încercată la diferite niveluri. Există o generație care este periclitată cel mai accentuat: tinerii, viitorul unei societăți. Tocmai din acest motiv am ales cîțiva tineri: **Mariana, Cristina, Silvia, Roland, Petru și Vasile**, toți elevi (în anul II) ai liceului românesc din Giula, spre a afla cît sînt ei de preocupați de aceste întrebări.

■ Ce știți și de unde vă luați informațiile în legătură cu narcoticele, cu drogurile?

■ Despre folosirea narcoticelor, despre acest viciu dăunător, periculos am citit multe în revistele pentru tineret, am auzit și am văzut reportaje pe micul ecran, dar discutăm și în cercul colegilor de clasă, al prietenilor... Din păcate, azi nu e o problemă să faci rost de stupefiante: droguri se vînd la toate locurile de întîlnire ale tinerilor... Unii gustă pentru prima dată doar din curiozitate, fiindcă au auzit de starea de euforie pe care o produce, iar apoi se obișnuiesc și nu mai pot scăpa. Alții cred că o țigară drogată nu e riscantă... Am auzit că cineva a încercat tableta - Extasy, dar nu i-a plăcut. Altcineva a simțit-o chiar neplăcută. Totuși, în cele mai multe cazuri încercarea se transformă în obișnuință...

■ Cunoașteți pericolele narcomaniei?

■ În cele mai grave cazuri se produc traumatisme mintale, dar și îmbolnăviri ale unor organe interioare ale trupului... Narcomanii devin deseori agresivi, li se

Cu luciditate – împotriva drogurilor

modifică caracterul, li se schimbă întreaga personalitate. Sub senzația lipsei ei se concentrează doar la modul cum pot ajunge la o nouă doză, indiferent dacă trebuie chiar să fure (ori să ucidă), în timp ce își nenorocesc familia... Eu am auzit la un program de acest gen, că dacă o femeie însărcinată consumă narcotice, poate naște un copil bolnav, infirm... Această patimă atrage după sine altele, existînd o interdependență între drog și SIDA, narcotic și alcool. Prin urmare, vindecarea, debarasarea de aceste vicii devine tot mai grea, ultima stație – în cel mai bun caz – fiind tratamentul de dezintoxicare.

■ În ce măsură credeți voi, că s-au răspîndit drogurile?

■ În proporții uriașe. Deși școala noastră este periferică de acest circuit. S-a putut întîmpla că cineva a încercat vreo substanță, dar concret nu cunoaștem pe nimeni care să le consume de regulă.

■ După părerea voastră care este vîrstă cea mai periclitată, generația cea mai afectată?

■ Începînd cu adolescenții de la 13-14 ani pînă la tinerii de 20-25 de ani. Aceasta e vîrsta cea mai influențabilă, cînd cei mai mulți copii ar vrea să scape puțin de sub controlul părintesc... Acum se dezvoltă primele prietenii și perechi de îndrăgostiți. Multe fete, cărora le plac băieții cu doi – trei ani mai mari, cred că-și măresc șansele de „dragoste” în fața băieților, dacă joacă rolul unei fete „curajoase”, care mai fumează cîte-o țigară drogată. Iar mulți băieți se și folosesc de aceste slăbiciuni... Apoi, această generație se duce la discotecă, loc unde pericolul e cel mai mare, începînd cu muzica zgomotoasă, asurzitoare, de „tehnă”,

care în sine nu poate delecta. Mai mult chiar: excită, dă un imbold, provoacă să te droghezi...

■ Cît de serios vă preocupă această problemă? Ce ați dori să mai aflați legat de ea?

■ Nu cunoaștem toate urmările, toate nuanțele problemicii. Cred că ar avea un efect decisiv asupra noastră să ascultăm pe cineva care a cunoscut „iadul”, „prăpastia” și a reușit să renunțe la droguri... Pe mine mă lasă indiferentă această stare de delir... E și o chestiune de putere a voinței... Depinde însă și de atmosfera din familie: dacă ai cu cine să discuți, cui să te adresezi, dacă te ascultă cineva, cu necaz cu tot. Într-o familie dezbinată, un copil devine labil, mai ușor de influențat. Dacă acel tînr se integrează într-un cerc agresiv, șansa acestei „stări de dependență” e uriașă... Prevenirea nu se poate rezolva prin interzicere. Trebuie să se vorbească despre pericol și din nou să se vorbească cu argumente tari... În familiile unde nu există dialog între părinți și copii, cei din urmă se refugiază din fața greutăților, uneori tocmai folosindu-se pe ascuns de narcotice sau de alcool...

■ Ce este necesar pentru tinerii de azi ca ei să se distreze de minune?

■ În primul rînd un cerc de prieteni buni, cu afinități asemănătoare, un partener cu comportament ca al nostru... La întîlnirile amicale și la programele școlare o muzică bună, distractivă... Cîteodată cîte-un pîhărel de băutură, atunci uităm mai degrabă de defectele noastre și nu ne preocupăm: dacă toată lumea se uită la mine, dansez cam slab, am îmbrăcat o haină ieșită din modă etc. Devenim mai lejeri, mai destinși... E nevoie și de glume, să ne știm distra prin

retrăirea unor situații și întîmplări comice de la școală. Clasa noastră este un colectiv integral, ne distrăm mult împreună, deși noi băieții avem prieteni și din oraș.

■ E necesar să aveți o personalitate, o „căpetenie” printre voi?

■ În general cu toții sîntem „personalități originale”, cu idei concrete, și nu ne lăsăm influențați... În cazul fetelor, această generație imită vedetele muzicii ușoare, manechinele, mai ales prin formalități, ca moda, cura de slăbire. Băieții imită sportivi sau vedete de cinema și ale unor seriale, cu mașini sportive cu viteză uriașă (vezi mulțimea așa-ziselor accidente-DISCO), prin performanța puterii cu antrenamente fără capăt și fără căpătii. Tot aici se poate aminti comportamentul caracteristic unor vedete prin ușurință, agresivitate și folosirea drogurilor, ceea ce generează un „lanț al slăbiciunilor” și al necazurilor... De altfel, în micul nostru orașel ne mai opresc și prejudecățile, precum și faptul că toată lumea se cunoaște, deci nu am curajul să fac tot ce aș dori...

■ Cum vă puteți apăra ca să nu ajungeți în vreo încurcătură, într-un necaz?

■ Trebuie întotdeauna să-ți ai mintea la loc... Să faci orice în mod cumpănit... Să nu treci nepăsător pe lîngă informații... Să-ți alegi prietenii conștient și cu atenție... Să te delimitezi chiar de cea mai mică agresivitate...

Învățătura convorbirii noastre: trebuie să ai o curiozitate sănătoasă față de tot ce e bun și ce e rău în jurul tău, să fii la curent în continuu, fiindcă numai așa te poți apăra de pericole evitabile, precum au dovedit-o și răspunsurile celor șase elevi. Trebuie să-ți aduni experiențele pozitive, să ai putere cînd vei deveni responsabil asupra altor vieți.

Dragi elevi, Mariana, Cristina, Silvia, Roland, Petru, Vasile, vă mulțumesc și prin aceste rînduri pentru sinceritatea voastră, cu care mi-ați răspuns!

– anra –

La Giula

Concurs de studii pe țară

În afara lecțiilor școlare zilnice, elevii au posibilitatea să-și dovedească cunoștințele de limbă și literatură română la diferite activități extrașcolare sau concursuri de specialitate. O asemenea acțiune este și **Concursul de studii pe țară**, organizat și de data aceasta la Giula în ziua de 21 mai a.c. de **Viorica Orosz Fábrián**, referenta Biroului Național de Servicii pentru Învățămîntul Public.

De altfel, scopul principal al întrecerii – organizate pentru elevii claselor 7-8 ale instituțiilor de învățămînt românesc, îl înseamnă cultivarea și promovarea culturii românești specifice minorității noastre, îmbogățirea cunoștințelor legate de literatura română, de folclorul nostru și, firește, păstrarea identității, a limbii materne.

Ca în anii trecuți, întrecerea orală a fost precedată de o fază școlară, cu probe în scris care au fost apreciate de organizatorii competiției.

Ca urmare, la faza orală – după preselecție – au ajuns elevii școlilor din Chitighaz, Giula și Micherechi. Concursul s-a desfășurat la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria.

În fața juriului, elevii participanți au recitat cîte-o poezie, au discutat despre diferite teme (cum ar fi literatură, familie, călătorii, etc.). Tinerii au dovedit cunoștințele lor legate de cultura, istoria și tradițiile românilor de pe meleagurile noastre. După ce și-au măsurat cunoștințele, rezultatul final al concursului sponsorizat de **Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria și Editura Didactică** se prezintă în felul următor:

Locul I: **Enikő Molnár Dósai** (Chitighaz)
Emil Kovács (Giula)

Locul II: **Carmen Lițiu** (Chitighaz)

Locul III: **Adam Szucsigán** (Giula)

Curs de perfecționare la București

Fundația Culturală Română organizează și în acest an, între 5 și 15 august, 1998, **Cursuri de perfecționare pentru cadre didactice care predau în limba română în țările din jurul României**. La cursurile care în vara acestui an urmează să se țină la București, pot participa cadre didactice, ziaristi ai publicațiilor românești sau ai posturilor în limba română la radio și televiziune.

Fundația Culturală Română și Ministerul Educației Naționale asigură toate cheltuielile de participare la aceste cursuri (cazarea, masa, transportul intern, excursiile din timpul respectiv etc.).

Pentru buna organizare și desfășurare a cursurilor, dat fiind că timpul de prezentare este relativ scurt, se pot primi informații și formularele de înscriere la cursuri la Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, la adresa **5700 Gyula, str. Eminescu nr. 1. Tel.: 66/463-951**.

Se mai atrage atenția solicitanților că ultimul termen de înscriere la cursurile din București este data de **8 iunie, 1998**.

– tj –

Aproape toți marii scriitori ai lumii au păstrat în memorie vârsta copilăriei ca pe o grădină fermecată în care se întorceau adeseori pentru a redescoperi puritatea viselor și sentimentelor și frumusețea fără egal a jocurilor. Acestei vârste de aur, marii scriitori din toate timpurile i-au închinat opere și capodopere nepieritoare intrate de-a pururi în zestrea cea mai de preț a eternității.

Între scriitorii cei mai apropiați de universul copilăriei și de întreaga frumusețe și complexitate a acestei vârste se numără, la loc de frunte, și poeta, prozatoarea și traducătoarea **Otilia Cazimir**, pe numele ei adevărat **Alexandra Gavrilescu**. Autoarea a tuturor poezii, povestiri și creații dedicate copiilor s-a născut în plină iarnă, în satul Cotul Vameșului, din apropierea orașului Roman, județul Neamț.

Părinții săi, **Gheorghe și Ecaterina Gavrilescu** au fost învățători. Mama viitoare poete era deosebit de sensibilă și cultă, îi plăcea să citească mult și pune mare preț pe educația celor cinci copii – patru fete, dintre care Alexandra era cea mai mică și un băiat. Tatăl poetei descindea dintr-o familie cu vechi rădăcini în acea parte a Moldovei, deși se trăgea din țărani răzeși. Bunicul dinspre tată al poetei, **Gavril Casian** era preot. Fetița preia numele de familie al bunicului. Până la vârsta de patru ani viitoarea poetă a trăit în lumea minunată a florilor, gîzelor, pisicilor și căteilor cît și a poveștilor pe care i le spunea bunicul. Din acea atmosferă de vis și trai cu Făt-Frumos, la 4 ani se stabilește alături de părinții ei la Iași. Noua casă nu i-a oferit prea multe surprize. Întîlnește un cățel pe care l-a numit Cotarla, un pisoar și într-o căsuță de la poarta casei face cunoștință cu moș Neculai Frunză, un bătrîn înțelept cu care Alexandra – Luchi pe numele de alint – s-a împrietenit foarte repede. Cu moș Neculai avea să creeze marele oraș în care s-a stabilit și tot de la el a avut bucuria să asculte fie noi și noi povești, fie dialogînd despre micile ei necazuri și bucurii...

Pentru Luchi, cea mai mare surpriză a fost însă prima zi de școală. După ce a fost așezată într-o bancă cu o fetiță pe care o chema Otilia s-a auzit deodată strigată la catalog altfel decît o strigau toți pînă atunci. Citez fragmentul referitor la această întîmplare din romanul autobiografic **A murit Luchi** – *Sînt colegile tale, Luchi. Vezi să te împrietenesti cu ele, mi-a spus mama cînd a plecat... Un clopoțel a început să se smucească deasupra ușii, speriat. Parcă vrea să-și rupă frînghiuța și s-o ia la fugă. Intrăm în clasă... Casian Alexandra! E numele meu. Știu. Dar nu răspund. Pe mine nu mă strigă nimeni așa. Toată lumea mă strigă Luchi... Îmi vine a rîde. Așa-i de caraghios să te strige cineva Casian Alexandra ca și cum ar striga-o tata pe mama, în loc de Catia, Casian Ecaterina. Doamna se uită la mine și rîde. Cu mata vorbesc, fetițo... Cum te cheamă? Cum îți zice mama acasă? Stăruie Doamna tot blînd, dar c-un fel de nerăbdare parcă. – Luchi! Sare de lîngă mine repezînd înainte două degete ascuțite una bondocă, zburlită, cu-n ochi strîmb. – Luchi, ca la căței! Toate fetele se uită la mine. Încă nu rîd, dar ochii lor împung și dor. Dintr-o dată mi-e rușine de numele meu, mi-e rușine de mine, mi-e rușine de tot. – Nu-i adevărat! Acasă, mama îmi zice... Casian Alexandra! Răspund repede, ca să se isprăvească odată, uitîndu-mă urît spre zburlită. S-a isprăvit. Nu mă mai întrebă nimeni nimic. Mă așez la locul meu și mă uit la mine, la fetița nouă pe care o cheamă Casian Alexandra și pe care n-o cunosc.*

Casian Alexandra are șorț negru de sub

Și ei au fost copii...

Otilia Cazimir

(1894–1967)

„...Topârceanu a început de foarte tînră să scrie. A îndrăgit, în prima tinerețe, poezia lui Duiliu Zamfirescu, pentru ca, mai tîrziu, să revină, cu toată pasiunea, la Eminescu și să-l prețuiască așa cum se cuvine pe Sadoveanu, pe Arghezi, pe Hogaș, pe Demostene Botez, pe Ibrăileanu, pe Otilia Cazimir, pe această poezie de o rară sensibilitate, de a cărei nobilă și devotată prietenie s-a bucurat toată viața.”

(I. Peltz: Cum i-am cunoscut)

EGALITATE

(Povestea asta mică-mititică,
Mi-a spus-o, într-o seară, o pisică.)

Trăia odată la o casă
O pisică somnoroasă,
Cu trupul subțirel de gumă,
Cu părul moale ca o spumă.

Pisica mea cu ochii mici
(Cea mai cuminte-ntre pisici)
Călca ușor, cu pași de fum,
Pe perinuțele de vată
Și nu ieșea deloc pe drum,
Ci toată noaptea în cotlon,
Torcea același fir de cîntec,
Cînd răsucit, cînd monoton
Ca un descîntec...

Pisoar, motanul din vecini,
Cu blană ca de leopard,
Era ncruntat și mustăcios,
Și bătaș, și mîncăcios,
Și toată ziua sta pe gard
Pîndind poiata cu găini...

Iar uneori, în zori – zbîrlit,
Și zgîriat, și smotocit, –
Cu coada dreaptă și-nfoiată
Se cocoța în cîte-un par,
Mai mîndru ca un ghinărar
După-o bătaie cîștigată!...

Dar într-o seară, marți sau joi,
Cînd soarele în asfințit
Își scutura prin plopi bănuții,
Încetîșor veni Pisoar
Pîn' sub cotlonul pisicuții
Și glăsui:

De cînd exist,
Eu sînt grozav de feminist,
Și-ades mă bat cu alți motani
(De obicei cu coada bleagă,
Care se tem și de guzganii)
Să-i fac, cumva, să mă înțeleagă...

Mi-i martor soarele, și luna-i,
Pot chiar să jur, numai să vrei,
Că-n ochii mei
Pisică sau motan tot una-i!
De-aceea, zic,
Nu ca motan, ci ca amic
Vin să-ți propun tovărășie,
Că doar egali sîntem, se știe...

Stăpîna-mea a pus aseară
Sus în dulap, pe policioară,
Un pui tăiat să-i stea la frig.
(Așa ceva n-aș vrea să scap,
Dar sînt cam gras și nu încap...)
Ușita-i prinsă în cîrlig
Și-o pot deschide puțintel.
Eu stau de pază, fără frică,
Iar tu, fiind mai subțirică,
Te vîri acolo frumușel,
Iei puiul, pui la loc cîrligul –
Și-n urmă, împărțim cîștigul...

Într-un desîș de pomușoară
S-a așezat Pisoar la masă.
Pisica îl privea sfioasă
Rozînd un vîrf de aripioară.
Și, ridicînd un colț de buză,
A zis Pisoar:

Ce-mi ești ursuză?
Ori poate-ți stă aripa-n gît?
Zi „mulțumesc” și du-te-acasă,
Puteam să nu-ți dau nici atît!
Ce ți-a venit, mă rog, în minte?
Am spus ceva mai înainte?
Se poate... dar eram flămînd!
Acuma, nici nu-mi dă prin gînd!
Tu nu te vezi cît ești de mică,
De păcătoasă și calică?
Dar nicidecum la cașcaval:
Eu sînt motan – tu ești pisică...

Intimitatea domestică, redescoperirea emoționată a iatacului copilăriei cu miros de gutui și tabac, poezia scrinului vechi de nuc, a divanului învelit cu creton înflorat, a oglinzilor cu apă adîncă, a cerdacului cu viță, constituie cea mai originală parte a liricii OTILIEI CAZIMIR, o vreme crezută pseudonim al lui Topârceanu (...) În spiritul Topârceanu sînt galanteriile, confesiunile sincere:

„Ce demon mi te-a scos în drum?
De-ar vrea viața azi să mă dezlege
Și raiul ei să mi-l deschidă-acum, –
Tot iadul nostru dulce l-aș alege.”

(Al. Piru: Istoria literaturii române de la început pînă azi)

care nu i se mai văd genunchii, ciorapi lungi, pieptăraș și guler de pichet alb, care-o supără puțin, cum o supără cozile împletite prea strîns. Stă cuminte cu mîinile pe pupitru și i-e rușine că o cheamă Luchi ca pe căței...

Dar nu-i adevărat, n-o cheamă Luchi. Luchi nu mai este. A rămas pe undeva pe-acasă, poate în lădița din cămară, printre resturile de jucării pe care nu le mai știi ce-au fost și care nu mai au nume.

Luchi era mică, era proastă, Luchi era caraghioasă. Luchi era fericită... Lui Casian Alexandra i-e milă de Luchi. I-e milă, ca de păpușa moartă căreia i-a cules ochii verzi și reci de pe covor, într-o dimineață de Crăciun demult...

Mă uit la turnul bisericii, pătrat și greu. Două cioare încearcă să se așeze alături pe spițele crucii. Dar vîntul le suflă penele și le dă jos. Le văd întîi limpede, pe urmă cenușiu, ca printr-o ploaie mărunță și deasă. Linile se strîmbă... Ceva fierbinte îmi frige obraji reci. Și doar nu plîng.

Ce ai Casian, ți-e rău?

– Nu, Doamnă...

Nu i-e rău lui Casian. Îi vine să plîngă-n gura mare și nu poate. Dacă Doamna ar fi întrebat-o – Ce ai, Luchi?, poate că ar plînge. Și ar fi bine...

Dar Luchi nu mai este nicăieri. Luchi a murit. În locul ei, o școlăriță cuminte clipește mărunțel și-și înghite lacrimile care au, pentru întîia oară un gust de cenușă. A murit Luchi...

În acele clipe cînd a vorbit cu Doamna a avut senzația că despărțirea de alintul cu numele Luchi înseamnă de fapt moartea copilăriei, a jocurilor și a întregii lumi, a poveștilor de pînă atunci. Din fericire însă, pentru ea, copilăria i-a rămas pentru totdeauna în suflet la fel de senină, de caldă și de plină de frumuseți unice și poate datorită acestui fapt, întreaga sa operă literară de mai tîrziu, închinată îndeosebi copiilor, va continua să bucure generație după generație atîta timp cît lumea va mai avea nevoie de frumos.

Anii de liceu o cheamă spre poezie. În 1912 trimite o poezie **Noapte** care în loc de semnătură purta trei steluțe.

Mare a fost surpriza tinerei poete cînd în numărul următor al revistei și-a văzut poezia, scrisă de ea, publicată dar drept autor semna... **Otilia Cazimir**. Domnii Ibrăileanu și Sadoveanu au inventat pentru începătura necunoscută un nume. Domnul Ibrăileanu i-a dăruit numele de familie al primei lui iubiri – o domnișoară Cazimir, de care fusese îndrăgostit pe cînd era copil, iar M. Sadoveanu o botezase Otilia după același criteriu pur sentimental.

Se înfiripă tot din anii de liceu una dintre cele mai frumoase prietenii între doi poeți – cea dintre Otilia Cazimir și George Topârceanu.

Devine cunoscută și apreciată scriitoarea pentru copii prin volumele **Lumini și umbre**, **Fluturi de noapte**, **Licurici**, **Baba iarna intră-n sat**, 1954, culme a întregii sale creații dedicate vârstei fragede și romanul autobiografic **A murit Luchi**, 1942 dar republicat în 1966, cu puțin înainte de a se stinge din viață această mare prietenă a copiilor și copilăriei, convinsă că Literatura pentru copii e o literatură adevărată și că ... n-ar trebui să scrie despre copii sau pentru copii decît cei care sînt în stare să-i iubească, să se aplece asupra lor cu căldură, cu înțelegere și cu răbdare. Nu întîmplătoare este motivația scrierilor sale *Gingășia copiilor m-a cucerit din totdeauna. M-am apropiat de ei rîzînd, scriindu-le poezii vesele...*

Elena Munteanu

PROGRAME TV

1 IUNIE – 7 IUNIE

Foia
românească **7**
**Programul
MTV1**

**Az MTV
műsora**
**Programul
TV2**

**A TV2
műsora**
**Programul
RTL Klub**

**RTL Klub
műsora**
**Programul
TV România**

**A Román
TV műsora**

Június 1. hétfő

8.00 Ficánkoló (ism.) 8.05 Janó és Bibice 8.30 Életre-
való 9.00 Zenegér 9.25 Félkez ügyesen! 11.00 „Ezt
cselekedjétek az én emlékezetemre!” 12.00 Déli ha-
rangszó 12.10 Kedves csirkefogó (am. film) 14.00 A
matmatai berbere (német dok-film, ism.) 14.45 ...ez
is Magyarország! 15.00 Mózes (német-olasz-am. film)
16.35 Minden, ami zene 16.40 Gyurmaország 16.45
„Engedjétek hozzám!” 16.55 Ádáz küzdelem (angol
tévéfilm) 18.35 A pampák királya (brazil sor.) 19.30
Híradó 20.00 Elfújta a szél (amerikai film) 22.10
Ötszemközt Dr. Bitó Lászlóval 22.55 A tanítványok (ma-
gyar film).

Június 2. kedd

5.30 Gazdatévé 5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom
(spanyol sor.) 10.10 A borostyánkő útján (ism.) 10.35
Uborka (ism.) 11.00 Walt Disney bemutatja (ism.) 12.00
Déli harangszó 13.00 ... ez is Magyarországot! (ism.) 13.15
Patrin-Úzenet-Vorba 13.40 Domovina 14.05 Érettségi
'98 14.25 Téboj (am. film) 16.00 Eszterlánc (ism.)
16.30 A szerelem jogán (brazil sor.) 17.00 Lázmerő
17.15 Ki marad a végén? 17.40 Életjel 17.45 Körzeti
híradók 18.00 Katolikus krónika 18.20 Mirr-Murr (sor.,
ism.) 18.35 A pampák királya (brazil sor.) 19.30 Hír-
adó 20.00 Nostromo (angol sor.) 21.00 Kriminális 21.30
Telemázli 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.30 Kenő 22.35
Publikum 23.00 MM 23.05 Átok völgye (magyar film)
0.40 Hírek.

Június 3. szerda

5.30 Gazdatévé 5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom
(spanyol sor.) 10.05 Lyukasóra (ism.) 11.00 Derrick (német
sor.) 12.00 Déli harangszó 13.00 Sanzonparádé 13.40
Srpski Ekran 14.05 Érettségi '98 14.25 Ecranul nostru
14.50 Hrvatska kronika 15.15 Örökségünk (ism.) 15.30
Csillaghullás (cseh sorozat) 16.00 Zöld kalap 16.30 A
szerelem jogán (brazil sor.) 17.00 Civil kúrási 17.15
Körzeti magazinok 17.45 Körzeti híradók 18.00 A meg-
valósult álom 18.20 A jószágos fogtündér egerek (angol
sorozat, ism.) 18.35 A pampák királya (brazil sor.) 19.30
Híradó 20.00 Trópusi hőség (kanadai-mexikói sor.) 21.00
Még így! 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.30 Kenő 22.35
Szabad verseny (gazdasági magazin) 23.00 MM 23.05
A ház hideg szíve (angol film) 0.50 Hírek.

Június 4. csütörtök

5.30 Gazdatévé 5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom
(spanyol sor.) 10.05 Helló, világ! (ism.) 10.55 Mester-
művek (ism.) 11.10 Frankenberg-kastély (német sorozat,
ism.) 12.00 Déli harangszó 14.00 Együtt 14.50
Unser Bildschier 15.15 Örökségünk 15.30 Csillaghul-
lás (cseh sor.) 16.00 Jövő-Menő 16.30 A szerelem
jogán (brazil sor.) 17.00 Gyorssegély 17.10 Csellengők
17.15 Ki marad a végén? 17.40 Euro-percek 17.45
Körzeti híradók 18.00 Örömműnep 18.20 A kockásfülű
nyúl (sorozat, ism.) 18.35 A pampák királya (brazil
sor.) 19.30 Híradó 20.00 Szomszédok (magyar sor.)
20.35 Csodafoci 21.00 Stúdió '98 21.40 Hírek 21.45
Aktuális 22.10 Kenő 22.15 VilágKép 22.40 Halálugrás
(amerikai film) 0.20 Hírek.

Június 5. péntek

5.30 Gazdatévé 5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom
(spanyol sor.) 10.05 Gyöngyök (ism.) 10.40 Szomszéd-
ok (ism.) 11.15 Savannah (amerikai sorozat) 12.00
Déli harangszó 13.00 Emlékeztető operettműsorok
14.00 A haszonlesők (angol sor.) 14.30 Ficánkoló 14.40
A mi Charlie-nk (német sor.) 15.30 A Terra misszió
(német sor.) 16.05 Kisokos 16.30 Ürgammák (sci-fi
sorozat) 17.00 Évgyűrűk 17.30 Téka 17.40 Körzeti
híradók 18.00 Átlak 19.00 Família Kft. 19.30 Híradó
20.00 Savannah (amerikai sor., ism.) 20.45 Csodafoci
21.00 „Eljen a magyar” 22.00 Exkluzív 22.20 Hírek
22.25 Aktuális 22.50 Kenő 22.55 A Crossbow-akció
(am. film) 0.50 Wesszely Ernő kvartett 1.20 Hírek.

Június 6. szombat

5.50 Nap-kelte 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Rajz-
filmszárak parádéja 9.05 Gyalokbéká 9.35 Az én ne-
vem Jimmy (tévéfilm) 9.55 Csalogató 10.30 Nosza!
11.00 Szenvedélyek (olasz sor., ism.) 11.50 Szerelmek
Saint-Tropez-ban (francia sor.) 12.45 Válaszolunk... a
nézők telefonjaira 12.55 Energiaébécé 13.00 Híradó
13.10 Gaia (ökológiai film) 13.30 Azok a csodálatos
állatok 14.00 A nagy álom (amerikai film) 15.55 Az
én Petőfim! 16.00 Neptun birodalma 16.30 Álompolgár
17.10 Zóna 17.40 Monszun (angol kisfilm) 18.30
Lottóshow 18.55 Forma-1 Kanadai Nagydíj (időmérő
edzés) 20.05 Híradó 20.25 Szatellit 21.10 Férjem Afri-
kában (francia film) 22.55 Szombat este.

Június 7. vasárnap

7.00 Számítógép-jogostvány 7.25 „Így szól az Úr!”
7.30 Ficánkoló 7.35 A sündisznócska lakodalmá 8.10
Kukucs 8.30 Rajzfilmszárak parádéja 9.30 Delta 2000
10.00 Tévémagiszter (közmművelődési hetilap) 11.05
Gazdát keresünk 11.30 Herr Olivér nótafelvetélei 12.00
Déli harangszó 12.05 Szerencsepercek – 21-es show
12.30 Családi napló 13.05 Szeretnri Áront (amerikai
film) 14.40 Edes semmittevés 15.30 Örömhír 15.50
Vers mindenkinél 16.00 Walt Disney bemutatja 17.05
Minden, ami zene 17.10 Helló, Magyarország! (turisz-
tikai magazin) 19.00 A Hét 20.00 A piszkos tizenkettő:
A második küldetés (amerikai film) 21.35 Tonik 21.55
Forma-1 Kanadai Nagydíj.

6.00 Hét x hét 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Ma-
gyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37
Sport 8.31 TV2 doktor 9.00 Csupa-csupa élet (ism.) 9.25 Orga-
nikus narancs (ism.) 9.50 Szerencsekerék (ism.) 10.15 Kakuk
10.45 Satóbbi 11.15 Magnum (am. sor., ism.) 12.00 Nótaszó
12.30 Jubileum 13.00 Hétköznapi tudománya 13.45 Kakuk
(ism.) 14.15 Satóbbi (ism.) 14.45 Igazi szellemirtók 15.15 80
nap alatt a Föld körül Willy Fogg-gal 15.50 Parker Lewis soha-
sem veszít! (am. sor.) 16.15 A következő áldozat (brazil sorozat)
17.10 Csupa-csupa élet (ném. sor.) 17.40 Baywatch (am. sor.)
18.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szer-
encsekerék 19.55 Camilla (angol sor.) 21.30 Kedves nővérek
(német sor.) 22.00 Columbo (am. film) 23.15 Cagney és Lacey
(am. sor.) 24.00 Stádium 0.15 Hajnaltól napestig 0.40 Tények
1.05 Közvetlen ajánlat.

6.00 Egértfogó 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyar-
ország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport
8.31 TV2 doktor 9.00 Csupa-csupa élet (ism.) 9.25 Organikus
narancs (ism.) 9.50 Szerencsekerék (ism.) 10.15 Kakuk 10.45
Satóbbi 11.15 Magnum (am. sor., ism.) 12.00 Nótaszó 12.30
Közvetlen ajánlat 13.00 Klik 13.30 Stádium 14.15 Satóbbi (ism.)
14.45 Dávid, a törpe (sp. rajzfilm) 15.25 80 nap a Föld körül
Willy Fogg-gal 15.50 Parker Lewis sohasem veszít (am. sor.)
16.15 A következő áldozat (brazil sor.) 17.05 Csupa-csupa élet
(német sor.) 17.40 Baywatch (am. sor.) 18.30 Gazdagok és szé-
pek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Her-
kules (am. sor.) 21.30 Családban marad (am. sor.) 22.00 Jó
estét, Magyarország! 23.00 Columbo (am. sor., ism.) 0.30 Stá-
dium 0.45 Hajnaltól napestig 1.10 Tények 1.25 Közvetlen aján-
lat.

6.00 Hűség az Isten 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggel,
Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37
Sport 8.31 TV2 doktor 9.00 Csupa-csupa élet (ism.) 9.25 Orga-
nikus narancs (sor.) 9.50 Szerencsekerék (ism.) 10.15 Kakuk
10.45 Satóbbi 11.15 Magnum (am. sor., ism.) 12.00 Nótaszó 12.30
Közvetlen ajánlat 13.00 Titokzatos természet 13.30 Stádium 13.45
Kakuk (ism.) 14.15 Satóbbi (ism.) 14.55 Dávid, a törpe (rajzfilm-
sor.) 15.25 80 nap a Föld körül (sor.) 15.50 Parker Lewis soha-
sem veszít (am. sor.) 16.15 A következő áldozat (brazil sor.) 17.05
Csupa-csupa élet (ném. sor.) 17.30 Baywatch (am. sor.) 18.30
Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencseke-
rek 19.55 Azok a szép napok (könyvzenei vetélkedő) 20.45 A
hegyi doktor (ném. sor.) 21.30 Családi kötelek (am. sor.) 22.00
Jó estét, Magyarország! 23.00 Herkules (am. sor., ism.) 0.30 Stá-
dium 0.45 Hajnaltól napestig 1.10 Tények 1.25 Közvetlen ajánlat.

6.00 Nótaszó 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyar-
ország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport
8.31 TV2 doktor 9.00 Csupa-csupa élet (ism.) 9.25 Organikus
narancs (sor.) 9.50 Szerencsekerék (ism.) 10.15 Kakuk 10.45
Satóbbi 11.15 Magnum (ism.) 12.00 Segíts magadon! 12.30
Közvetlen ajánlat 13.00 Szinkép 13.30 Stádium 13.45 Kakuk
(ism.) 14.15 Satóbbi (ism.) 14.55 Dávid, a törpe (rajz. s.) 15.25
80 nap a Föld körül (sor.) 15.50 Parker Lewis sohasem veszít
(am. sor.) 16.15 A következő áldozat (brazil sor.) 17.10 Csupa-
csupa élet (német sor.) 17.30 Baywatch (am. sor.) 18.30 Gaz-
dagok és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék
19.55 Forró nyomon 20.45 Rex felügyelő (német-osztrák sor.)
22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Magnum (am. sor., ism.)
23.55 Magyarország, holnap 0.25 Stádium 0.40 Hajnaltól nap-
estig 1.05 Tények 1.30 Közvetlen ajánlat.

6.00 Potyautas 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Ma-
gyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37
Sport 8.31 TV2 doktor 9.00 Csupa-csupa élet (ism.) 9.25 Orga-
nikus narancs (sor.) 9.50 Szerencsekerék (ism.) 10.15 Kakuk
10.45 Satóbbi 11.15 Magnum (ism.) 12.00 Gyökereink 12.30
Közvetlen ajánlat 13.00 Lacikonyha 13.30 Stádium 13.45 Kakuk
(ism.) 14.15 Satóbbi (ism.) 14.55 Dávid, a törpe (sor.) 15.25 80
nap a Föld körül (sor.) 15.50 Parker Lewis sohasem veszít (am.
sor.) 16.15 A következő áldozat (brazil sor.) 17.05 Csupa-csu-
pa élet (ném. sor.) 17.30 Baywatch (am. sor.) 18.30 Gazdagok
és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55
Kifutó (gálaműsor) 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Utolsó
figyelmeztetés (am. krimi) 0.30 Sportszenzációk 1.00 Stádium
1.15 Hajnaltól napestig 1.40 Tények 2.05 Közvetlen ajánlat.

6.30 Könyvek könyve 6.55 Homokvár csak gyerekeknek! 6.55
Pizsarnák banánok 7.27 Pufóka 7.55 Sandokan 8.38 Kutyavi-
lág (rajzfilmek) 9.00 Partyzán 9.20 Parker Lewis sohasem
veszít (am. sor., ism.) 10.50 Top 10 11.30 Mozivarázs 12.00
Nótaszó 12.30 Potyautas 13.00 Tv a város szélén (ism.) 13.40
Fő az étel! 13.45 Gazdagok és szépek (am. sor., ism.) 15.15
Családban marad (am. sor.) 15.45 Családi kötelek (am.
sor., ism.) 16.15 Karavánok (am. kalandfilm) 18.20 Ki ne
mond! (szórakoztató vetélkedő) 19.00 Tények 19.30 Szer-
lem első látásra 20.00 Meghurcolt ártatlanság (amerikai krimi)
21.45 Életben maradtak (am. film) 24.00 Inkognitóban
(amerikai erotikus film).

6.30 Könyvek könyve 6.55 Homokvár csak gyerekeknek! 7.35
Cidri úr és Tipp-Topp Kisasszony 8.01 Cápái és Cápái 8.38
Igazi szellemirtók 9.00 Szelek szárnján (kanadai családi
sor.) 10.00 Parker Lewis sohasem veszít (am. ifj. sor.) 10.50
A dunai hajós (magyar kalandfilm) 12.30 Hűség az Isten
(vallási magazin) 13.00 Nótaszó 13.50 A foci-vb-k 14.20 A
következő áldozat (brazil sor., ism.) 16.10 Szelek szárnján
(kanadai sor.) 17.05 Az Úrközpont (am. sor.) 18.00 Szuper
csapat (am. sor.) 19.00 Tények 19.10 Napló 20.00 Közki-
vára! 21.45 Gó! Gó! Gó! 22.15 Szinkép (kulturális maga-
zin) 22.45 Király kabaré (színházi közvetítés) 0.10 Napló.

6.30 Jó reggelt! 9.00 Az erdő kapitánya (magyar rajzfilm)
10.25 Sivatagi show (amerikai film) 12.05 Kung-fu (am. sor.,
ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér
13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.)
14.50 A Jetson család (amerikai film) 17.25 100-ból egy (játék) 17.55
Meri vagy nem meri? 18.00 Kung-fu (am. sor.) 18.55 Meri
vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 A három
testőr (am. film) 21.55 Titanic új utakon (am. dok.-film)
22.55 Hírek 23.10 RTL Sport Klub 0.10 Dóra mozija (ism.)
0.40 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55
Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozatok, ism.) 11.10 Klip Klub (ism.)
11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.00 Kung-fu (am. sor.,
ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér
13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.)
14.15 Klip Klub 14.40 Rajzfilm Klub 16.00 Az első csók
(francia filmsor.) 16.35 A farm, ahol élünk (am. filmsorozat)
17.25 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Kung-fu
(am. sorozat) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30
Fókusz 20.00 A párizsi diáklány (francia film) 21.50 MMM
22.50 Hírek 23.05 Ejszakai jövevények (ang. film, ism.) 0.45
Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55
Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozat ism.) 11.10 Klip Klub (ism.)
11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.00 Kung-fu (am. sorozat,
ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér
13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.)
14.15 Klip Klub 14.40 Rajzfilm Klub 16.00 Az első csók
(francia sorozat) 16.35 A farm, ahol élünk (am. sor.)
17.25 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Kung-fu
(am. sor.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30
Fókusz 20.00 Cobra 11 (német film) 20.55 Brooklyn South
(am. sor.) 21.45 Hírek 22.00 Kész átvérés (ism.) 22.30 A
párizsi diáklány (francia film, ism.) 0.15 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55
Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozatok ism.) 11.10 Klip Klub (ism.)
11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.00 Kung-fu (ism.) 12.55
Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept
Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.) 14.15 Klip
Klub 14.40 Rajzfilm Klub 16.00 Az első csók (fr. sorozat)
16.35 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.25 100-ból egy 18.00
Meri vagy nem meri? 18.05 Kung-fu (am. filmsorozat.) 18.55
Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 BUGS
– A cég hullámhossza (am. sor.) 20.55 Egy másik világ
(francia film) 22.35 Hírek 22.50 Megdőbbentő világ (ripor-
terek klubja) 23.50 MMM (ism.) 0.50 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55
Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozatok ism.) 11.10 Klip Klub (ism.)
11.30 Az első csók (fr. sorozat, ism.) 12.00 Kung-fu (am.
sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10
Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexi-
kói sor., ism.) 14.15 Klip Klub 14.40 Rajzfilm Klub 16.00 Az
első csók (fr. filmsorozat) 16.35 A farm, ahol élünk (am.
filmsorozat.) 17.25 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri?
18.05 Kung-fu (am. filmsorozat.) 18.55 Meri vagy nem meri?
19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Végsebesség (amerikai
film) 21.50 Eletszélyben 22.50 Hírek 23.05 RTL Night Klub
0.35 Fókusz (ism.).

7.00 Kölyökklub 11.00 Bibliai történetek 11.30 Szeám, táruj
(ifjúsági oktatósorozat) 12.00 Felfedező úton a Robinson csa-
lád (amerikai sorozat) 12.30 Mágusok (ausztrál-lengyel so-
rozat) 13.00 Hírek 13.15 Csőrré töltve 14.15 Bravo Tv (ifjú-
sági magazin) 15.50 Halálos tavasz (magyar film) 17.30
Kedvenc (kisállattartók magazinja) 18.00 ZenÉsz 18.30 Fő-
kusz plusz 19.00 Híradó 19.30 Kész átvérés (kandi kamera)
20.00 A chicagói tanú (amerikai krimi) 21.35 Jessie Lee
bosszúja (amerikai western) 23.55 Hírek 0.10 Végsebesség
(amerikai film, ism.).

7.00 Kölyökklub 11.00 Felfedező úton a Robinson család
(amerikai filmsorozat) 11.30 Sweet Valley (amerikai sorozat)
11.55 A Dunánál... (nemzetiségi magazin) 12.25 Fókusz plusz
(ism.) 13.00 Hírek 13.10 A farkasok visszatérése (dokumen-
tumfilm) 14.05 Desire (francia vígjáték) 15.55 RTL Klub Road
Show 16.20 Angyal érintés (amerikai sorozat) 17.10 Hetedik
mennyrország (amerikai sorozat) 18.00 ZenÉsz 18.30 Dóra
mozija 19.00 Híradó 19.30 Csiú! (szórakoztató műsor) 20.00
Pokoli torony (amerikai film) 22.55 Gyilkos sorok (angol so-
rozat) 23.50 Hírek 0.05 Országgház (heti magazin) 0.35 A farka-
sok visszatérése (dok.-film, ism.).

11.00 TVR Info 11.05 Universul cunoasterii (R) 12.00
Serial (R). Utimelele stiri 13.00 TVR Info 13.10 Serial
(R). Perla Neagră 14.00 Dosarele istoriei (R) 15.00
Emisiunea în limba maghiară 16.35 Serial. Katts și
cinele 17.00 Scena 17.30 Interactiv tele-joc 18.00
Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda Muzelor 18.55
Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00
Serial. Echipa de intervenție 20.55 Serial. Nimic sfânt
21.45 Jurnalul de noapte 22.00 Fețele schimbării 23.00
Serial. Canary Wharf 23.25 Înfinire de la miezul nopții.

Luni, 1 iunie

5.00 România ora 5 fix! 7.30 Desene animate (R) 8.00
TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00
TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Credo (R) 12.00
Serial (R). Utimelele stiri 13.00 TVR Info 13.10 Serial
(R). Perla Neagră 14.00 Emisiune pentru persoane cu
handicap 14.30 Ecoturism 15.00 Emisiuni în limba
maghiară 16.00 TVR Info 16.10 Desene animate 16.35
Serial. Katts și cinele 17.00 In flagrant 17.30 Interac-
tiv tele-joc 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda
Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00
Jurnal 20.00 Telectinematica. Niagara 21.35 Camera
ascunsă 21.45 Jurnalul de noapte 22.00 Avocatul po-
porului 23.00 Serial. Canary Wharf 23.25 La hanul cu
melodii.

Marți, 2 iunie

5.00 România ora 5 fix! 7.30 Desene animate (R) 8.00
TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR
Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Sensul tranziției (R)
12.00 Serial (R). Utimelele stiri 13.00 TRV Info 13.10
Serial (R). Perla Neagră 14.00 Bookarrest 1998 – Tîrgul
International de Carte 14.30 Pro Patria 15.30 Tribuna
partidelor parlamentare 16.00 TVR Info 16.10 Desene
animate 16.35 Serial. Katts și cinele 17.00 Medicina
pentru toți 17.30 Interactiv tele-joc 18.00 Serial. Sunset
Beach 18.50 Agenda Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i”
mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Serial. Efecte secundare
20.50 Gala Premiilor Naționale de Televiziune. Ceremo-
nia decernării premiilor APTR '97 21.50 Jurnalul de
noapte 22.05 Un secol de Cinema 23.00 Serial. Canary
Wharf 23.25 Dans în noapte.

Miercuri, 3 iunie

5.00 România ora 5 fix! 7.30 Desene animate (R) 8.00
TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR
Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Pentru dv., doamnă! (R)
12.00 Confluențe (R) 13.00 TVR Info 13.10 Ferestre spre
lume 14.00 Bookarrest 1998 – Tîrgul International de
Carte 14.30 Eciasiat '98 15.00 Convițuiri 16.00 TVR
Info 16.10 Desene animate 16.35 Serial. Katts și cinele
17.00 Timpul Europei 17.30 Interactiv tele-joc 18.00
Serial. Sunset Beach 18.45 Rezultatele tragerilor Super
Loto 5/40 și Expres 18.50 Agenda Muzelor 18.55 Doar o
vorbă „săt-i” mai spun 19.00 Jurnal 20.00 Serial. Desti-
ne în vremuri de război 21.00 La volan. Informații rutiere
21.10 Cu ochii'n 4 21.50 Jurnalul de noapte 22.00 Dintre
sute de catarge... 23.00 Bank-Note 23.30 Serial. Canary
Wharf 23.55 Magazin muzical-umoristic.

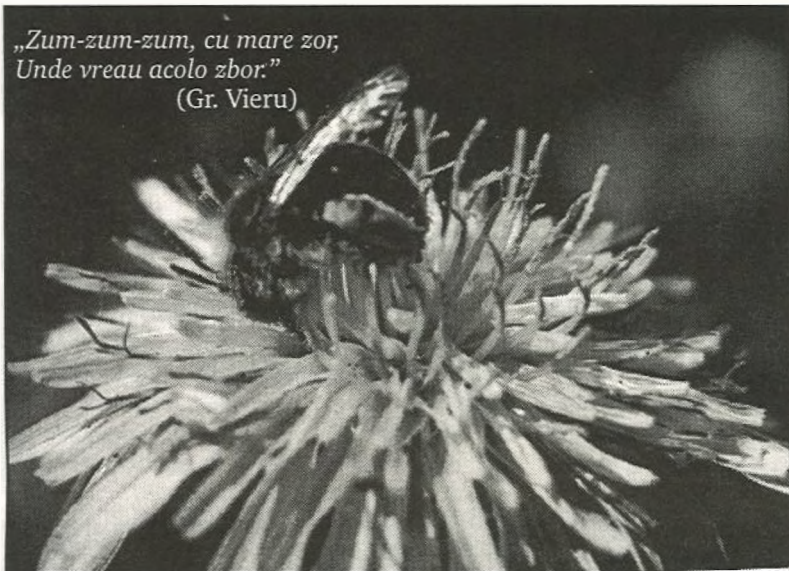
Joi, 4 iunie

5.00 România ora 5 fix! 7.30 Desene animate (R) 8.00
TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00
TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Arhive românești
(R) 11.30 Convițuiri 12.00 Serial (R) Utimelele stiri
13.00 TVR Info 13.10 Serial (R). Perla neagră 14.00
Bookarrest 1998 – Tîrgul International de Carte 14.30
Emisiune în limba germană 16.00 TVR Info 16.10 Ma-
pamond 16.35 Serial. Katts și cinele 17.00 Desene
animate 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda
Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun 19.00
Jurnal 20.00 Film. Cer întunecat 21.45 Jurnalul de
noapte 22.00 Studioul șlagărelor 23.00 Cinematogra-
ful de noapte. O relație periculoasă.

Vineri, 5 iunie

6.00 Bună dimineața de la ... Timișoara și de la Bucu-
rești! 7.30 Alfa și Omega 8.00 TVR Info 8.05 Ba da! Ba
nu! 8.50 Serial. Viața ca în viață 9.35 Film: Unchiul
meu 11.30 Ordinea publică 12.00 A doua alfabetizare
12.30 Ecranul 13.00 Video Magazin 13.30 Video-Ma-
gazin 15.20 Serial. Hollyoaks 15.50 Documentar isto-
ric. Saipan 16.45 Serial. Justiție militară 17.30 Desene
animate 17.55 Telectinopedia 18.45 Săptămîna sporti-
vă 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun 19.00 Jurnal
19.35 Serial. Cer întunecat 20.30 Cum vă place...
21.25 TVR Info 21.30 Filmele secolului – Colecția
Warner. Campionul 23.35 Arena AS.

„Zum-zum-zum, cu mare zor,
Unde vreau acolo zbor.”
(Gr. Vieru)

REȚETE DIN BUCĂTĂRIA INTERNAȚIONALĂ

UGNSPANKAKA (clătite suedeze)

500 g făină, 200 g costiță afumată, 500 ml lapte, 4 ouă, sare.

Din cantitatea de făină, ouă, lapte și un vîrf de cuțit de sare se face un aluat mai gros, de clătite. Într-o tigaie se prăjește costița afumată tăiată cubulețe mici. Se toarnă deasupra aluatului de clătite și se dă la cuptor cam 30 de minute.

Se servește imediat cu salată verde.

DANSK APPELKAGE (prăjitură daneză de mere)

750 g mere, 100 g zahăr, zeamă de lămîie, coajă de lămîie, scorțișoară.
Pentru aluat: 150 g migdale, 150 g zahăr, 5 ouă, unt.

Se curăță merele și se taie felii. Se fierb cu puțină apă, zeamă, coajă de lămîie și scorțișoară. Cînd sînt fierte se bat cu telul pînă se obține un piureu. Se lasă să se răcească. Între timp se bat ouăle cu zahărul pe baia de aburi avînd grijă să nu fiarbă. După 30 de minute se adaugă migdalele rase. Se dă la cuptor 30 de minute la foc mic.

Se servește rece sau caldă cu sos de vanilie sau frișcă bătută.

Cristale

Pacea – un pod de aur care poate fi vîndut pe cîțiva arginți.
Soțul răsfățat se crede oaspete în bucătărie și gazdă în dormitor.
Din steagul alb ridicat de bărbat, femeia își poate face rochie de mi-reasă.
Mai puțin îl înspăimîntă pe un filosof gîndul morții decît moar-tea gîndurilor.

Ce le trece unora prin minte?!

Joaca de-a pariurile consti-tuie pentru unii semenii un prilej de distracție de etalare a unor calități mai puțin bă-nuite, și nu o sursă de veni-turi. Astfel, Leon Bullside, fer-mier din statul american Arizona, a făcut pariul cu so-ția sa, cu care se certase la cuțițe, că va sta pe cal o săp-tămînă întreagă (inclusiv dor-mitul, mîncatul și alte nevoi). Aceasta a fost răgazul pe care îl dăduse consoartei pentru a-i cere scuze. Bullside a re-zistat în șapte zile și nevasta i-a cerut iertare – gurile rele spun că de dragul bietului cal.

Michel Ravillon, din Bor-deaux, a făcut un pariu pe o tonă de struguri cu Jerome Calerre că în vara ce urma să vină (era anul 1975) nu va ploua decît maximum trei zile...

Faptul s-a confirmat, Calerre a plătit contravaloa-re strugurilor, dar i-a inten-tat proces lui Ravillon pe mo-tiv de... vrăjitorie. Acesta s-a apărat, arătînd că predicția a fost strict reumatismală! Și a cîștigat.

Două prietene apropiate ale Elisei Wilson au făcut pa-riu, chiar în ziua căsătoriei acesteia, că mariajul nu va dura nici un an. După aproa-pe trei săptămîni de căsnicie, Elisa a descoperit „acciden-tal” că soțul ei are doi copii minori cărora trebuie să le plătească pensie alimentară! Pariul a fost făcut pe 1 dolar.

Belgianul Simon Delariche a pariat, pentru 100 000 de franci, că va sta atîrnat de pi-cioare timp de trei ore, în graj-dul său din Neufchâteau. După mai puțin de cinci mi-nute, preopinental său l-a eli-berat și, profund impresionat de „curajul” lui Simon, l-a îm-prumutat cu cei 100 000 de franci de care acesta avea ur-gentă nevoie...

SPORT

Comitetul Executiv al UEFA

Comitetul Executiv al Uniunii Europene de Fotbal (UEFA), reunit la un mare hotel din Amsterdam, a fost larg consacrat alegerii președintelui FIFA, ce va avea loc la 8 iunie la Paris. „Am schimbat puncte de vedere privind acest scrutin”, a declarat Gerhard Aigner, secretarul general al UEFA. „În această perioadă foarte agitată ținta discuțiilor a constituit-o, din nou, elvețianul Joseph Blatter, contracandidatul suede-zului Lennart Johansson, președintele UEFA. Chiar dacă el a renunțat la postul de secretar general al FIFA, noi știm că Blatter beneficiază încă de acest statut”, a precizat Aigner. Secretarul General al UEFA a indicat de asemenea că, pe 26 mai, la Zürich, va avea loc un alt Comitet Executiv, care va stabili modalitatea de vot în timpul alegerilor pentru FIFA. Întreaga operațiune de vot este estimată la circa 400.000 de franci elvețieni.

Rezultate din campionatul de fotbal al Ungariei

Divizia III (NB III)
Dömsöd-Gyula 1-1
Seria I. a jud. Bichiș
Micherechi-Magyarbáhnhegyes 0-2
Bátania-Csabacsüd 2-0
Aletea-Csorvás 2-0

Dacă doriți să ne sunați... ...vă stăm la dispoziție!

LA TELEFON: 66/361-789,
66/463-152
TELEFAX: 66/463-152

între orele 8-16

Anunțuri, reclamă, mică publicitate pot fi trimise și prin telefon și telefax la adresa redacției. Le vom publica în cel mai scurt timp, în mod gratuit.

DRAGI ELEVI, DRAGI SPORTIVI!

Administrația Permanentă a Taberelor Școlare din județul Arad vine în întîmpinarea voas-tră cu multe și variate oferte de petrecere a timpului liber în mod util și plăcut în taberele din:

MONEASA, DEZNA, CĂSOAIA, PĂULIȘ, SĂVÎRȘIN.

La fiecare sfîrșit de săptămî-nă, în orice anotimp, numai în MONEASA și SĂVÎRȘIN!

A.P.T.S. vă asigură locuri în bazele sale din întreaga țară în tot timpul anului.

Căutați-ne și nu veți regreta!

Telefon: 00 40 75-253703

Vă mulțumim că ne-ați ales.

Atenție, filatelisti!
VÎNZARE – CUMPĂRARE de mărci postale, serii și colecții complete!
ESTIMARE – ATESTARE de colecții și unicate!
Pe adresa:
EXKLUSIV-PHILATELIA Kft.

H-5700 GYULA
Tiborc u. 18.
Tel./fax: 463-341

● De vînzare fabrică de paste făinoase. Capacitate de producție 100 kg/oră. Infor-mații la telefoanele: 06-66/480-561, 06-30/255-583, 06-66/382-315.

● Oferim făină de grîu pentru brutării, im-portatori din România. Tel.: 06-30/255-583

● Căutăm firme, persoane cu relații co-merciale în România, Ucraina, Rusia. Tel.: 06-66-480-561 sau Radio tel.: 05-30-255-583.

ÎN LIMBA MATERNĂ – emisiune regională în limba română

1 Iunie, LUNI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Program religios ecumenic – preluat de la radio „Vocea Evangheliei” din Oradea 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Interviu, reportaje, relatări actuale 11.50 Evenimente calendaristice 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

2 Iunie, MARȚI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.50 Enciclopedia muzicală – serialul de muzică clasică al Elenei Munteanu 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Repere din istoria românilor – serialul istoricului Eugen Glück 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

3 Iunie, MIERCURI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.15 „Și ei au fost copii...” – rubrica Elenei Munteanu 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere

4 Iunie, JOI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 Magazinul „Lumea Femeilor” 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Nota săptămîinii de Edda Illyés 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

5 Iunie, VINERI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20 Români din Voivodina – relatează Cornel

Mata din Virșet 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.45 Revista presei „Foia românească” 11.50 Avangpremiera emisiunii „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

6 Iunie, SÎMBĂTĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35 Programul bisericilor ortodoxe și al adună-rilor baptiste 14.45 „Party Time” – magazin de muzică ușoară 15.00 „Pe undele Europei” – magazin euroregional realizat în studiourile de radio din Timișoara și Seghedin 15.58 Încheiere.

7 Iunie, DUMINICĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.20 Retrospectiva săptămîinii (spicuiri din interviurile, reportajele difuzate în cursul săptămîinii) 15.20 Sinteza evenimentelor săptămîinii – program informativ preluat de la Radio Budapesta 15.55 Încheiere.

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lîngă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Avangpremiera emisiunii Ecranul nostru 30 mai 1998 (reluare)

Emisiunea românească vă oferă în această săptămînă un montaj despre comemorarea de la Buda-pesta a evenimentelor din luna mai 1848, cînd reprezentanții românilor din Ungaria și Banat s-au întrunit în casa pestană a lui Emanuil Gojdu pentru a întocmi o petiție despre acordarea unor drepturi românilor. În a doua parte a emisiunii ne vom despărți de perioada de după paști cu evoluția Corului „Cantata Melodica” din Baia Mare.

FM 92,1 STEREO

RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA

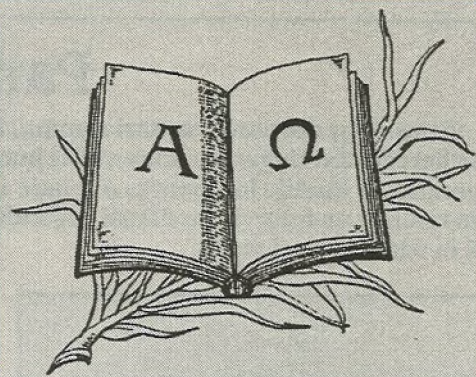
5.00–5.30 Actualități BBC 5.30–7.00 Bună dimineața 7.00–7.20 Știri locale 7.30–8.30 Muzică și meditații biblice 8.30–9.30 Predi-că 9.30–11.00 Lecturi biblice, știri, mesaje creștine și muzică 11.00–12.00 Divina ar-monie 12.00–13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00–13.30 Actualități BBC 13.30–15.00 Lecturi biblice, meditații biblice, muzică 15.00–16.00 Știri, mesaje creștine, muzică 16.00–17.00 Știri, mesaje creștine, muzică 17.00–17.45 Actualități BBC 17.45–18.00 Anunțuri și reclame 18.00–18.45 Reluare: Predică 18.45–19.10 Emisiune pentru copii 19.10–19.30 Muzică 19.30–20.00 Cu brațe-le deschise 20.00–20.30 Actualități BBC 20.30–21.00 Cartea pe unde radio 21.00–22.00 Emisiune de viață spirituală 22.00–23.00 Predică 23.00–5.00 Nocturna R.V.E. (muzică, meditații biblice, mesaje creștine, lecturi biblice)

RADIO VOCEA EVANGHELIEI BUCUREȘTI

SW 49 m, zilnic 18.00–18.30

MW 1395 kHz, luni, marți 21.15–21.30

ISUS SALVATORUL

Supliment al săptămânalului **Foaia** românească

* Anul I Nr. 5 *

mai 1998

EDITORIAL

I. Dăruiește din dragoste (2 Corinteni 9:6-7)

Valoarea unui dar este determinată de dragostea cu care este oferit, înmulțită cu dragostea cu care este primit și cu un coeficient numit iubirea lui Dumnezeu.

a. Principiul investiției (v6)

Pilda investiției din acest text este luată din agricultură unde avem mai multe etape importante în vederea obținerii unei recolte. Însă întregul proces este determinat de cantitatea și calitatea de sămânță pe care o scoatem din hambar, pentru a o pune în pământ; de cantitatea și calitatea terenului în care semănăm, precum și de cantitatea și calitatea lucrărilor pe care le efectuăm. Aparent este o pagubă, pentru că trebuie să renunțăm la acea cantitate de produse, la acel teren, la acei bani, la acel timp în care trebuie să muncim. Toate acestea ar putea să acopere alte nevoi ale noastre. Noi știm însă bine, că dacă nu semănăm, nici nu vom avea ce să secerăm. Cantitatea semănată este direct proporțională cu cantitatea recoltată. Astfel dacă nu suntem dispuși să renunțăm, să jertfim atunci când semănăm, nu are nici un rost să nădăjduim că vom deveni prosperi. Tot așa stau lucrurile și în Împărăția lui Dumnezeu. Dărnicia este o investiție în cea mai sigură bancă, Banca lui Dumnezeu. Cine investește puțin în lucrarea Domnului, va avea un beneficiu mic de la Dumnezeu. Cine investește mult în lucrarea Domnului, va avea mare beneficiu de la Dumnezeu.

b. Hotărârea se ia în inimă (v7)

Hotărârile se iau în inimă, iar Domnul cunoscând inima omului, știe care este atitudinea cu care a fost făcută dărnicia. Atunci când dăruim pentru lucrarea Lui să nu o facem cu părere de rău, pentru că, nici Cristos nu a murit cu părere de rău pentru noi și nici Dumnezeu nu ne binecuvântează cu părere de rău. Să nu o facem nici din silă, pentru că nimeni nu ne obligă. Totul este o problemă a deciziei noastre de a da înapoi lui Dumnezeu din ceea ce El ne dăruiește nouă. Domnul vede pe fiecare cât dă și cum dă. Iar Scriptura ne învață că »pe cine dă cu bucurie, îl iubește Dumnezeu«.

II. Nu uita că și ție ți-a dăruit Dumnezeu tot ce ai (2 Corinteni 9:8-10)

Legea cerea să dăm a zecea parte, dragostea ne îndeamnă să dăm mai mult și nu numai din lucrurile materiale, ci din tot ce avem, pentru că nu avem nimic care să nu fie primit.

a. Tot ce avem (v8,10)

Dacă ne gândim bine, fiecare domeniu al vieții noastre este în controlul Domnului. El poate face să prosperăm în toate lucrurile, pentru că Harul Său este nelimitat. Binecuvântarea Lui vine odată cu faptele bune pe care noi le împlinim. Viața noastră trebuie să fie un instrument prin care Dumnezeu poate să-și reverse binecuvântările față de alții. Cu cât ne vom pune mai mult la dispoziția Lui, cu atât El ne va da mai mult. Roadele neprihănirii noastre cresc din grădinile noastre seci, care sunt însă udate de izvoarele lui Dumnezeu.

b. Să dăm altora din ce avem (v9)

Sărăcia este de mai multe feluri. Putem vorbi de oameni săraci material sau săraci în ce privește fericirea, sănătatea, dragostea, bucuria, pacea, credința. Te uiți la un orfan care cerșește și zici săracu de el. Dacă te uiți însă, la un om mândru sau zgârcit ai putea spune la fel, săracu de el, și poate chiar mai îndreptățit, pentru că primul are un apărător, pe Dumnezeu, pe când al doilea încearcă să se apere singur. Chemarea noastră este a dăruirii din ce avem fiecăruia care are nevoie. Poate nu întotdeauna putem da ce ni se cere, dar să dăruim de fiecare dată ce avem. Amintiți-vă de Petru și Ioan »argint și aur n-am, dar ce am îți dau«.

Pastor Daniel Burtic

CONCURS BIBLIC

Ediție specială pentru copii

„Lăsați copilașii să vină la Mine”. Cu siguranță toți copiii știu cine a rostit aceste cuvinte. Domnul Isus a iubit, iubește și va iubi întotdeauna copiii. Grijă și bunăta-tea Lui pentru toți copiii o vedem în lucrurile de fiecare zi: îmbrăcăminte, mâncare, părinți, bunici, școală, dom-nii învățători, frumusețea zilelor de vară, toamnă, iarnă, primăvară și în multe altele. Domnul Isus vrea binele fie-cărui copil. El este cel care ne dă o creștere sănătoasă și frumoasă. De la El primim totul. Însă El cere totuși ceva de la noi: dragoste și ascultare. Noi putem să-i arătăm dragoste și ascultare, cunoscând Cuvântul Său, adică Bi-blia.

Vă invit pe fiecare dintre voi dragi copii să răspundeți următoarelor întrebări, studiind Biblia și amintindu-vă ceea ce ați învățat la Școala Duminicală.

1. La ce vârstă a devenit Saul împărat?
2. Cum s-au numit moașele evreilor?
3. Cum s-a numit tânărul care a dormit în timpul pre-dicii lui Pavel?
4. Cum s-a numit mama lui Timotei?

5. Ce animale a păzit fiul risipitor?
6. Cum s-a numit îngerul care a vestit nașterea Mântu-itorului?
7. Care este semnificația numelui Emanuel?
8. În ce țară a fugit Iosif și Maria cu pruncul?
9. Care sunt primii gemeni menționați în Biblie?
10. Cum s-a numit orbul din Ierihon care a strigat după Isus și a cerut milă?

Nu uitați dragi copii, fiecare răspuns este un semn al dragostei voastre pentru Domnul Isus.

Așteptăm răspunsurile voastre în scris la adresa redac-ției (Foaia românească, Mihai Kozma director, 5700 Gyula, Petőfi tér 2. sz.). Răspunsurile voastre trebuie să ajungă la redacție, cel mai târziu în data de 11 iunie 1998. Răspunsurile corecte, numele câștigătorilor, pre-cum și numele tuturor copiilor care ne vor scrie vor fi publicate în numărul viitor al suplimentului *Isus Salva-torul*. Premiile dragi copii vor fi un dar frumos pentru fiecare.

Concurenți și câștigători

Cu un gând de felicitare vă prezentăm și de această dată numele câștigătorilor:

Premiul I: Ruja Estera, Cozma Monica, Oros Marta, Bihariné Ruja Betina, Hodozso Elena, Pățaș Gheorghe, Pățaș Viorica, Pățaș Gheorghe – fiul

Premiul II: Conțiu Emanuel, Radics Ana, Ruja Viorica, Bogdan Viorel, Croitor Dorin

Premiul III: Ruja Ioan, Cioca Silvia, Cioca Gavril, Țegledi Evița

Iată răspunsurile corecte:

1. Petru (Faptele Apostolilor 1:16)
2. Alexandru și Ruf (Marcu 15:21)
3. Pilat (Ioan 19:22)
4. Trei ore (Matei 27:45)
5. Maria Magdalena (Marcu 16:9)
6. Pentru 30 de arginți (Matei 26:15)
7. Cu vulpea (Luca 13:32)
8. Irod (Luca 23:8)
9. Cu grădinarul (Ioan 20:15)
10. Țarina olarului (Matei 27:7)

ACTUALITATEA RELIGIOASĂ

Duminică 26 aprilie, Bi-serica Baptistă din Miche-rechi a fost vizitată de că-tre pastorul Bisericii Bap-tiste din România: Batăr și Inand. Dânsul a fost însoțit de un grup de frați din bi-serica din Batăr. În aceeași zi, la programul de dimi-

neață a bisericii a partici-pat doamna Florica Santău, președinte execu-tiv al Uniunii Culturale a ro-mânilor din Ungaria și di-rector al Școlii generale ro-mâne din Chitighaz. După-amiază, pastorul Traian Grec a avut un mesaj pen-

tru biserică și a oferit fiecă-ruia dintre cei prezenți, câte un exemplar din revis-ta *Sămânța Adevărului*.

În data de 3 mai, toate mamele din Biserica Bap-tistă din Micherechi au fost sărbătorite cu mare cinste.

Cu gândul că o mamă bună este o mare binecuvântare pentru familie, un exemplu pentru copii și o cinste pen-tru bărbat, fiecărei mame i s-a oferit o floare. Tot în această zi, biserica a fost vizitată de către pastorul Ken Kathleen și soția dânsului, Soora din Anglia și de către pastorul Ilie Tărăbugă din România, Orșova.

Duminică, 10 mai, Bise-rica Baptistă din Miche-rechi a avut deosebita onoare de a-i avea în mij-locul ei pe cei doi deputați din parlamentul Români-ei: Petru Dugulescu, depu-tat al Partidului Național Țărănesc Creștin Demo-crat, pastor al Bisericii Bap-tiste Betel din Timișoara și Ioan Mogoș, deputat al Partidului Național Liberal. Despre această vizită puteți afla mai multe date citind interviul de pe pagina ur-mătoare.

Copii din Biserica Baptistă din Micherechi

Parlamentari români în vizită la frații lor

Vizita celor doi parlamentari români, **Petru Dugulescu** și **Ioan Mogoș** în comuna Micherechi din Ungaria a adus multă bucurie în inimile credincioșilor și o undă de speranță în inimile lor, pentru o relație mai bună cu România. Cu această ocazie am realizat un interviu cu dânsii rugându-i să împărtășească cu noi câteva impresii în urma acestei vizite.

Petru Dugulescu

Vreau să mulțumesc pastorului bisericii din Micherechi pentru vizita pe care a făcut-o împreună cu tinerii, la Biserica Baptistă Betel din Timișoara, în luna februarie a acestui an. Cu acea ocazie dumnealui ne-

a invitat la Micherechi, pentru a petrece câteva zile în mijlocul comunității românești de aici. Această invitație s-a amplificat de pe plan bisericesc, pe plan parlamentar. Colegul meu Ioan Mogoș a acceptat invitația de a veni cu mine. Împreună reprezentăm Comisia de Politică Externă din Camera Deputaților și Subcomisia pentru Diasporă.

Impresiile mele în urma acestei vizite sunt pozitive. E mai mult decât m-am așteptat eu să găsesc aici: viață românească, pulsație românească, trăire spirituală. Știam că există o biserică baptistă, una ortodoxă și câțiva români. Dar venind în această comună frumoasă și vizitând câteva familii ale credincioșilor bapțiști, ortodocși și penticostali, am înțeles că Micherechi este o oază românească, în Ungaria. M-a surprins faptul că spre deosebire de emigrația românească din America și Canada, românii de aici nu sunt emigranți. În mare majoritate ei sunt născuți aici și chiar buncii și străbuncii lor s-au născut și au trăit aici. Oamenii cu care m-am întâlnit sunt cea de-a patra sau a cincea generație de români din Ungaria și cu toate acestea ei și-au păstrat atât de bine limba.

Am vizitat Uniunea Culturală a Românilor la Giula, Editura NOI unde se redac-

tează Foaia Românească și Biserica Baptistă, Ortodoxă, Oastea Domnului și Penticostală din Micherechi, precum și Biserica Baptistă din Chitighaz. În toate locurile am avut parte de o primire deosebită. Am reținut și problemele cu care vă confrunțați. Când vom ajunge acasă vom face un raport pe care îl vom înmâna Comisiei pentru Politică Externă și Parlamentului României, încercând să soluționăm cât mai multe din problemele d-voastră.

Care este gândul d-voastră pentru românii din Ungaria?

— Așa cum spune Apostolul Petru către aleșii pe care Dumnezeu i-a împrăștiat să locuiască ca străini pentru o vreme în afara hotarelor țării, le doresc să rămână mai departe uniți, fără certuri sau partide, să-L iubească pe Domnul Isus Cristos, să fie oameni ai credinței și să depună prin viața lor o mărturie a credinței adevărate și să facă cinste țării ai cărei fii sunt.

Ioan Mogoș

Comunitatea românească din Ungaria are un specific cu totul aparte. Diferă de tot ceea ce înseamnă diasporă românească. Românii de aici trăiesc, vorbesc și se comportă românește. Specificul acestei comunități constă în dorința lor de a-și păstra identitatea de români, într-un spațiu care nu le-a creat niciodată probleme. Pentru mine aceste două zile petrecute cu românii din Ungaria a reprezentat o sur-

priză plăcută, dar și dureroasă atâta timp cât noi nu am făcut nimic pentru românii din Ungaria. Nu avem voie să-i uităm pentru că ne fac realmente cinste, nouă românii și întregii României. Merg acasă în

România cu dorința de a spune Parlamentului și Guvernului lucrurile bune pe care le-am văzut aici. De asemenea așteptăm copiii Bisericii Baptiste din Micherechi să răspundă invitației noastre de a vizita Parlamentul României.

Din sufrageria întoarsă pe dos, o voce se îndreaptă spre bucătărie:

„Bunico, mă plictisesc. M-am săturat și de cuburi. Nu ai vreun joc nou?” se plânse Florina căscând.

După câteva clipe, bunica veni și îi scoase din bibliotecă o Biblie pentru copii.

„Poftim, citește! E așa de frumoasă! Cu siguranță nu te vei plictisi.”

„Dar am citit atâtea Biblii pentru copii... Și, pe de altă parte, mă plictisește și cititul, bolborosi Florina.”

„Oh, de-aș fi avut-o eu când am fost copil, ca tine, aș fi fost fericită, zise bunica oarecum dezamăgită de atitudinea nepoatei sale.”

„Fericită? De ce? Tu nu ai avut Biblie

pentru copii? Doar sunt atât de multe feluri de Biblii!”

„O, draga bunicii. Pe vremea când am fost eu copil, nu a existat așa ceva. Și Bibliile pe care le citeșc oamenii mari, erau foarte puține și costau o avere, așa că oamenii nu își permiteau să cumpere. Dar tatăl meu, adică străbunicul tău, avea totuși o Evanghelie veche, cu file îngălbenite de vreme. Seara, când se adunau sătenii la noi în casă, tata le citea cu voce tare, astfel încât toți se bucurau nespuse să audă cuvintele Mântuitorului și doreau cu orice preț să trăiască după poruncile

COMOARA ASCUNSĂ

și îndemnul scris în Carte. Și eu, cum auzeam versetele acelea frumoase, care dădeau atâta pace între oameni, doream atât de mult să le citesc cu ochii mei. Dar părinții mei erau oameni săraci și nu au putut să mă trimită la școală. Așa că uneori, când tata era mai liber, în timp ce împletea coșuri de nuiel, eu îi ceream Cartea și îl întrebam: „Asta ce literă e? Dar asta?” și tata îmi răspundea: „Este I, L, Da...” Și încetul cu încetul am învățat să citesc. Ce mă mai bucuram când descifram câte un verset. Cel mai drag îmi era Luca 18:16: „Isus i-a chemat la Sine pe

copilași și a zis: „Lăsați copilași să vină la Mine și nu-i opriți, căci Împărăția lui Dumnezeu este a unor ca ei!”

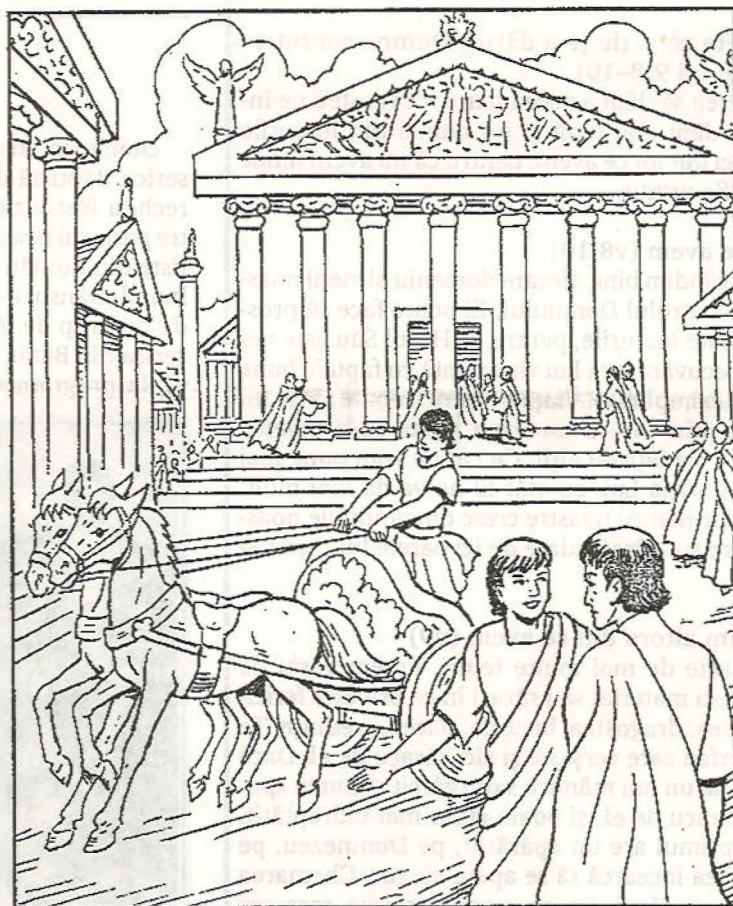
Florina asculta cu gura căscată istorisirile bunicii. În urechile ei stăruiau încă acele cuvinte de chemare. Și-o închipui pe bunica, fiind fetiță, stând lângă coșurile de nuiel, punând degetele pe literele de o șchioapă din Cartea deja uzată. Cum sărea bunica de veselie când învăța vreo literă și se gândi la sine cum nici nu i-a păsăat până atunci de Marea Comoară pe care o avea.

Fără să scoată vreun cuvânt, ridică Biblia de pe jos și rușinată, se așeză în fotoliu. În timp ce citea, inima ei fu umplută de un sentiment de mare bucurie.

Î B I N E C U V Â N T Ă R I
E N I C X Ă Z A E R C U L Ă
C F Ț C Ș E M A O F L O E R
A I N E D R E P T X U G N T
P U N L L A A R U G N Y I I
U E D A C E Y A N Â M C Ș N
L T A E Â R P A R F O O U Ă
U I R R Ș I O T H I D M R H
C U N I T N S F A U Ă O V I
R Z U N I H U O R T X R A R
E B M E G Â F P N C Ă I R P
A I E M A M E C I N E L A E
Z H L O T X R N C A R E U N
Ă C E P E O E Z I Ă S A L I

Citiți cartea Proverbe 10:1-7 și căutați în careu cuvintele întâlnite în versetele citite. Încercuiți cuvântul găsit în careu și subliniați cu un creion, cuvântul din textul biblic.

Îți dorim mult succes!

Colorați cu culori potrivite acest desen.